ಅಮರ ಬಾಪು ಚಿಂತನ

ಗಾಂಧಿ ದನಿ ದರ್ಪಣ

ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಆಂಗ್ಲ ದ್ವೈಮಾಸಿಕ

AMARA BAAPU CHINTANA

Mirror of Gandhi

Kannada & English Bi-Monthly

ಸಂಪುಟ : 13 । ಸಂಚಿಕೆ : 03 । ಬೆಲೆ : ರೂ. 20/– । ಪುಟ : 32 । ಮೇ–ಜೂನ್ 2025

ಅಮರ ಬಾಪು ಚಿಂತನ

ಗಾಂಧಿ ದನಿ ದರ್ಪಣ — ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಆಂಗ್ಲ ದ್ವೈಮಾಸಿಕ

AMARA BAAPU CHINTANA

Mirror of Gandhi — Kannada & English Bi-Monthly

Regd. Office : Gandhi Bhavan, Kumara Park East, Bangalore-560 001

'ಅಮರ ಬಾಪು ಚಿಂತನ' ಇದೀಗ ಹೊಸ ಸ್ವರೂಪದ ಆನ್ಲೈನ್ ಮಾಧ್ಯಮಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶ !

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಯ 'ಅಮರ ಬಾಪು ಚಿಂತನ' ಪತ್ರಿಕೆ ಮುದ್ರಣ ಮಾಧ್ಯಮದಿಂದ ಡಿಜಿಟಲ್ ಮಾಧ್ಯಮಕ್ಕೆ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಡುತ್ತಿದೆ. 13 ವಸಂತಗಳನ್ನು ಕಂಡ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಮುಖಾಂತರ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಪತ್ರಿಕೆಯಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಬದಲಾಗಿರುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಿಂದಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಕೈಬೆರಳ ತುದಿಯಲ್ಲೆ ಅಂದರೆ

www.amarabaapuchintana.org

ಕ್ಲಿಕ್ಕಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಪತ್ರಿಕೆ ಸಮಗ್ರ ಸಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಓದಬಹುದು. ಹೆಚ್ಚೆಚ್ಚು ಓದಗರು ಆನ್‌ಲೈನ್ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ನೊಂದಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮುಖಾಂತರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇವೆ.

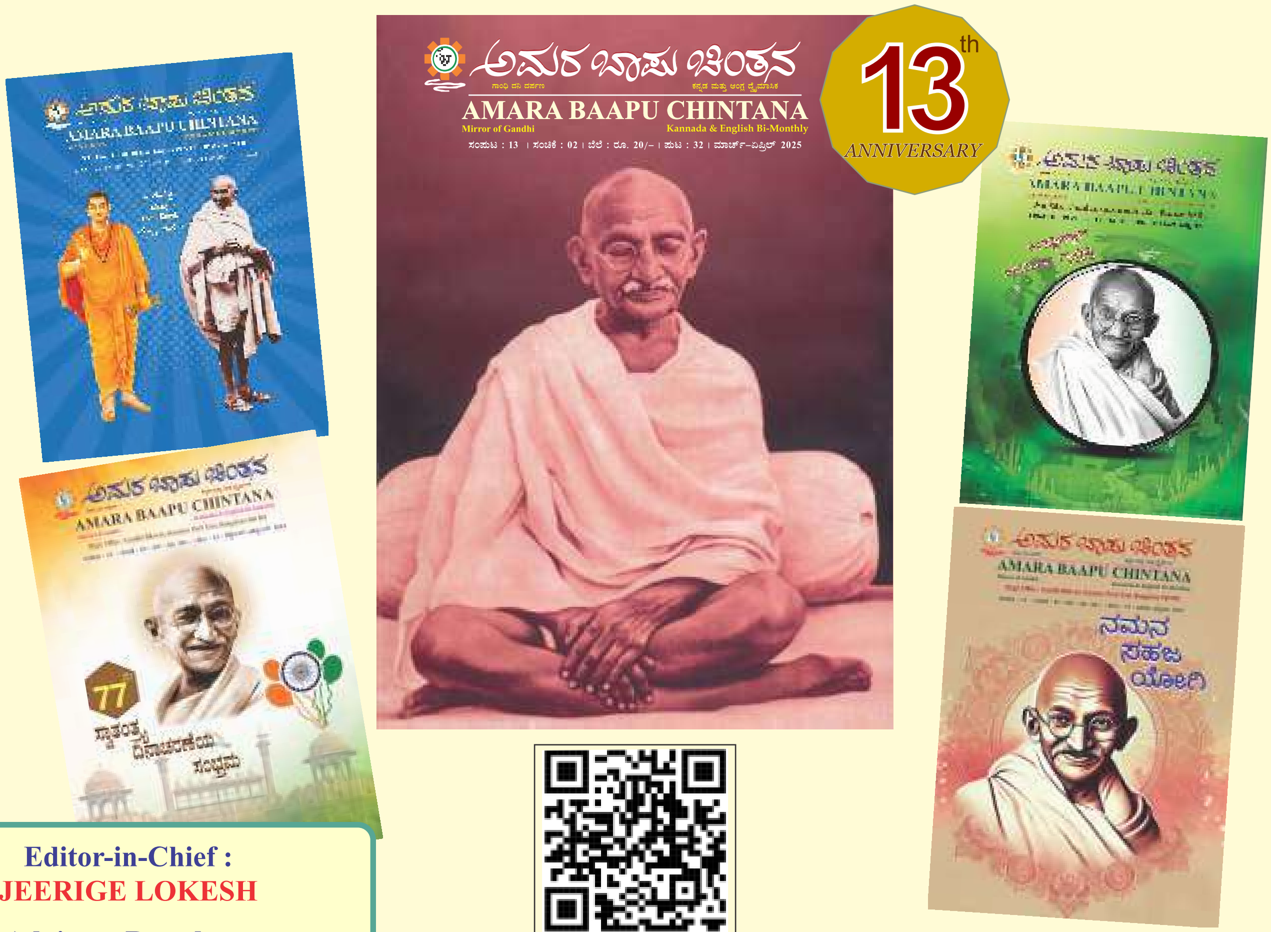

Scan QR Code

Editor-in-Chief :
JEERIGE LOKESH

Advisory Board
- Dr.Wooday P Krishna
- Prof.Mallepuram G.Venkatesh
- H.Krishna

For Details Contact
94480 42653

For Advertisement
90356 18076

ಗಾಂಧಿ ಒಂದು — ಶಕ್ತಿ, ಸಿದ್ಧಾಂತ, ಪ್ರಭಾವ, ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ, ಅಹಿಂಸಾ ಹೋರಾಟ

ನನ್ನ ಜೀವನವೇ ನನ್ನ ಸಂದೇಶ | My Life is My Message

editor.abc2020@gmail.com   facebook.com/amarabaapuchintana   www.amarabaapuchintana.org

ಅಮರ ಬಾಪು ಚಿಂತನ

ಸಂಪುಟ : 13 ಸಂಚಿಕೆ : 3 ಮೇ-ಜೂನ್ 2025

ಗಾಂಧೀ ಮತ್ತು ನೆಹರೂ

ಸಂಪಾದಕೀಯ

ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಡಿತ್ ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಅವರನ್ನು ಆಧುನಿಕ ಭಾರತದ ಶಿಲ್ಪಿಗಳೆಂದು ಕರೆಯುವರು. ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರಮುಖ ನಾಯಕರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದ ನೆಹರೂ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಧಾನಿಯಾಗಿ ನವ ಭಾರತವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಗುರುತರ ಹೊಣೆಹೊತ್ತಿದ್ದರು. ಗಾಂಧೀಜಿಯರೊಂದಿಗಿನ ಒಡನಾಟದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ರೂಪರೇಷೆಯ ಬಗೆಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಕಲ್ಪನೆ ಇತ್ತು. ಗಾಂಧೀಜಿ ಮತ್ತು ನೆಹರೂ ಸಕಲರ ಪ್ರೀತಿ, ಗೌರವಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದರು.

ನೆಹರೂ ನವ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಆಧಾರ, ಅಸ್ತಿಭಾರ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟರು. ಅದನ್ನು ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಗಾಂಧೀಜಿ ಮತ್ತು ನೆಹರೂ ಅವರು ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿದ ತ್ಯಾಗ ಅಪರಿಮಿತ. ತಾತ್ವಿಕ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ನಾವು ಅವರನ್ನು ಟೀಕಿಸಬಹುದು. ಅಥವಾ ಶ್ಲಾಘಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ನೀಡಿರುವ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಯಾರೂ ಉಪೇಕ್ಷಿಸುವಂತಿಲ್ಲ.

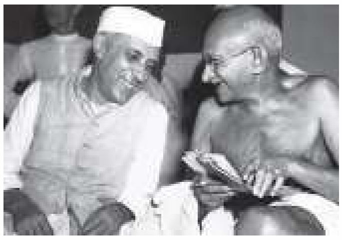

ಗಾಂಧೀಜಿ ಮತ್ತು ನೆಹರೂ ಅವರ ನಡುವೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳ ಬಗೆಗೆ ಅಥವಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿನ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿದ್ದವು ಎಂದು ಇತಿಹಾಸಕಾರರು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಬಹಳ ಆತ್ಮೀಯರಾಗಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದೂ ಅಷ್ಟೇ ಸತ್ಯ. ಅವರಿಬ್ಬರ ಮೊದಲ ಭೇಟಿಯು ಲಖನೌ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, 1916ರಲ್ಲಿ. ಕಾಲ ಕ್ರಮೇಣ ನೆಹರೂ ಗಾಂಧೀ ಅನುಯಾಯಿಯಾದರು. ನೆಹರೂ ಗಾಂಧೀಜಿ ಕುರಿತು ಬರೆದರು, "ಎಂತಹ ಅದ್ಭುತ ವ್ಯಕ್ತಿ! ಜನರ ಮೇಲೆ ಅವರ ಪ್ರಭಾವ ವರ್ಣನಾತೀತ." ಅವರ ಬರವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಮಾತುಗಳು ಜನರ ಮೇಲೆ ಅಗಾಧ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು. ಜನರು ಅದನ್ನು ಚಿಂತಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು.

ಗಾಂಧೀ ಮತ್ತು ನೆಹರೂ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಪ್ರೀತಿ, ವಾತ್ಸಲ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಸ್ಪರರ ಚಿಂತನೆ, ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ ಇತ್ತು.

ನೆಹರೂ ದೇಶವನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸಬಲ್ಲರು ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರಿಗಿತ್ತು. ನೆಹರೂ ಅವರ ಮಾತು ಮತ್ತು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಅದೆಷ್ಟು ಸತ್ಯ ಎನ್ನುವುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಭಾರತದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕುರಿತು ನೆಹರೂಗೆ ಭವ್ಯ ಕಲ್ಪನೆ ಇತ್ತು. ಆಧುನಿಕ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಅಡಿಪಾಯ ಹಾಕಿದರು. ನೆಹರೂ ಗಾಂಧಿಯವರ ಕನಸನ್ನು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ವಿಧಾನ ಅಥವಾ ಮಾದರಿ ಭಿನ್ನವಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಭಾರತದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಅದು ದಾಪುಗಾಲು ಹಾಕಿತು.

ಬಹುಶಃ ವಿಶ್ವದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಯಾವ ಇಬ್ಬರು ನಾಯಕರು ಗಾಂಧಿ ನೆಹರೂ ಅವರಂತೆ ಭಿನ್ನ ಮತ ಹೊಂದಿದವರು, ಆದರೂ ಅಷ್ಟೇ ನಿಕಟವಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿದವರು ಇರಲಾರರು. ನೆಹರೂ ಆಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಪ್ರತಿಪಾದಕರಾಗಿದ್ದರೆ, ಗಾಂಧೀಜಿ ಚಕ್ರ, ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಪ್ರತಿಪಾದಕರಾಗಿದ್ದರು. ಆದರೂ ಇಬ್ಬರ ನಡುವೆ ಗಾಢವಾದ ಬಾಂಧವ್ಯವಿತ್ತು. ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೆಹರೂ ಕುರಿತ ಲೇಖನ ಓದಿ...

ಜೀರಿಗೆ ಲೋಕೇಶ್

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಯ 'ಅಮರ ಬಾಪು ಚಿಂತನ' ಪತ್ರಿಕೆ ಮುದ್ರಣ ಮಾಧ್ಯಮದಿಂದ ಡಿಜಿಟಲ್ ಮಾಧ್ಯಮಕ್ಕೆ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದೆ.
13 ವಸಂತಗಳನ್ನು ಕಂಡ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಮುಖಾಂತರ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಪತ್ರಿಕೆಯಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತದೆ.
ಬದಲಾಗಿರುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಿಂದಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಕೈಬೆರಳ ತುದಿಯಲ್ಲೇ ಅಂದರೆ
'www.amarabaapuchintana.org'
ಕ್ಲಿಕ್ಕಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಪತ್ರಿಕೆ ಸಮಗ್ರ ಸಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಓದುಬಹುದು. ಓದಗರು ಆನ್‌ಲೈನ್ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ನೊಂದಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮುಖಾಂತರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇವೆ.

ಸಂಪಾದಕರು
ಜೀರಿಗೆ ಲೋಕೇಶ್

ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ
ಡಾ॥ ವೂಡೇ ಪಿ. ಕೃಷ್ಣ
ಪ್ರೊ॥ ಮಲ್ಲೇಪುರಂ ಜಿ. ವೆಂಕಟೇಶ
ಎಚ್. ಕೃಷ್ಣ

ಸಂಪಾದಕೀಯ ನೆರವು
ಎನ್. ಗಾಯತ್ರಿದೇವಿ
ಉಪ ಸಂಪಾದಕರು
ಪ್ರಣವ
ಸುಮ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್

ಜಾಹಿರಾತು ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು
ಪಿ.ಎಸ್. ಗುರುರಾಜ್
ಅಂಚೆ ನಿರ್ವಹಣೆ
ಕೆ.ದಕ್ಷಿಣಾಮೂರ್ತಿ

ಕಾನೂನು ಸಲಹೆಗಾರರು
ವಿಜಯ್ ನಾರಾಯಣ್
ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧಕರು
ರಾಜಶೇಖರ ಐತಾಳ್
ಪ್ರತಿನಿಧಿ
ಚೆನ್ನು ಎಸ್. ಮಠದ್(ದೆಹಲಿ)

ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ...

5 ಕಸ್ತೂರ ಬಾ
ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆ

6 ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಿಡಿದು....
ಎಂ.ಎಸ್. ಶೇಖರ್

9 ಭಾರತೀಯರ ಗೌರವ ಹೆಚ್ಚಿತು
ಗೊರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್

11 ನೆಹರೂ ಕಂಡ ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲ
ಮತ್ತೂರು ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ

12 ಆಗಾಖಾನ್ ಅರಮನೆ ಗಾಂಧಿಗೆ ಸೆರೆಮನೆ! ಈಗ ಸ್ಮಾರಕ
ಮಹಾಂತೇಶ ಗಂಗಯ್ಯ ಓಶಿಮಠ

14 ಗಾಂಧೀಜಿ ಕಸ್ತೂರಬಾ – ಸಂವಾದ
ಪ್ರೊ.ಎನ್ ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿ

21 Take Shelter

22 Nehru and the World Order
Chandan Gowda

24 Apostle of Peace and Nonviolence
Kumar Kalanand Mani

25 Mindful Message
YSR Murthy

27 Gandhian Thoughts

29 Boycott of foreign goods

ಲೇಖನಗಳು ಆಯಾ ಲೇಖಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು

ಆಸಕ್ತ ಲೇಖಕರು ಗಾಂಧಿ ವಿಚಾರಧಾರೆಯ ಚಿಂತನಪ್ರದ ಲೇಖನ, ಕವನ, ಹಾಗೂ ಗಾಂಧಿಪ್ರಣೀತ ತತ್ವಗಳಿಂದ ಪ್ರೇರಿತ ರಚನಾತ್ಮಕ ಸೇವಾ ಕೈಂಕರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪರಿಚಯಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿ. ಸೂಕ್ತವೆನಿಸಿದ್ದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುವುದು. ಲೇಖನ ಪತ್ರಿಕೆಯ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಅಥವಾ editor.abc2020@gmail.com ಕಳುಹಿಸಿ

ಲಿಯೋ ಟಾಲ್‌ಸ್ಟಾಯ್

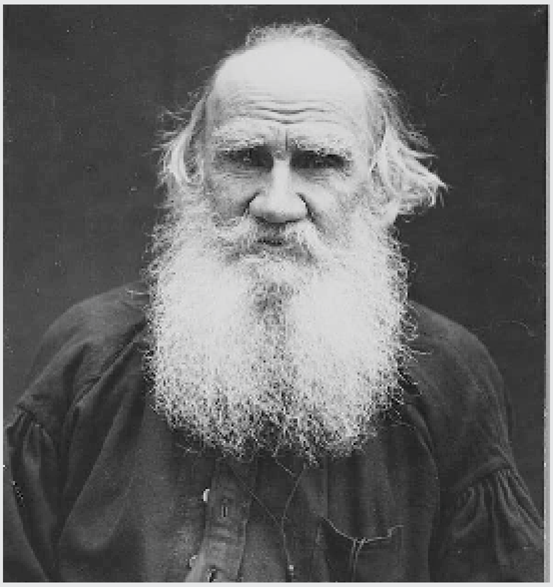

"The Kingdom of God is With in You" ಎನ್ನುವ ಹೆಸರಿನ ಟಾಲ್‌ಸ್ಟಾಯ್ ಅವರ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು 1894ರಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಓದುವುದರ ಮೂಲಕ ಟಾಲ್‌ಸ್ಟಾಯ್ ಅವರ ಪರಿಚಯ ಅವರಿಗಾಯಿತು. ಇಬ್ಬರೂ ಪರಸ್ಪರ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದ ಜೋಹಾನ್ಸ್ ಬರ್ಗ್‌ನಿಂದ ಟಾಲ್‌ಸ್ಟಾಯ್ ಅವರಿಗೆ 1910ರ ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳ ಮೊದಲ ವಾರದಲ್ಲಿ ಪತ್ರವೊಂದನ್ನು ಬರೆದು, ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ತಾವು ಬರೆದ "ಹಿಂದ್ ಸ್ವರಾಜ್" ಪುಸ್ತಕದ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಿಸಿದ ಟಾಲ್‌ಸ್ಟಾಯ್ ಅವರು.

ನಿಮ್ಮ ಪತ್ರ ಮತ್ತು 'ಹಿಂದ್ ಸ್ವರಾಜ್' ಪುಸ್ತಕದ ಪ್ರತಿ ನನಗೆ ತಲುಪಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಓದಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ನೀವು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿರುವ ವಿಷಯ – 'ಸವಿನಯ ಪ್ರತಿರೋಧ (Passive Resistance) ಭಾರತಕ್ಕಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅದು ಇಡೀ ಮನುಕುಲಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯವಾದುದು' ಎಂದು.

ನನಗೀಗ ಆರೋಗ್ಯ ಸರಿ ಇಲ್ಲ. ಪುಸ್ತಕದ ಬಗ್ಗೆ,

ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತುಂಬಾ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹೇಳಬೇಕಾದುದನ್ನು ಈಗ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಹುಷಾರಾದೊಡನೆಯೇ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಿಮ್ಮ ಗೆಳೆಯ ಹಾಗೂ ಸೋದರ ಟಾಲ್‌ಸ್ಟಾಯ್ ಎಂದು ರುಜು ಮಾಡಿದ್ದರು.

ಕೆಲವು ತಿಂಗಳಗಳ ನಂತರ ಟಾಲ್‌ಸ್ಟಾಯ್ ಅವರು ನವೆಂಬರ್ 7, 1910ರಂದು ನಿಧನರಾದರು.

(ನಜರತ್ ಅವರ 'ಅಮೋಘ ನಾಯಕ ಗಾಂಧಿ' ಪುಸ್ತಕ)

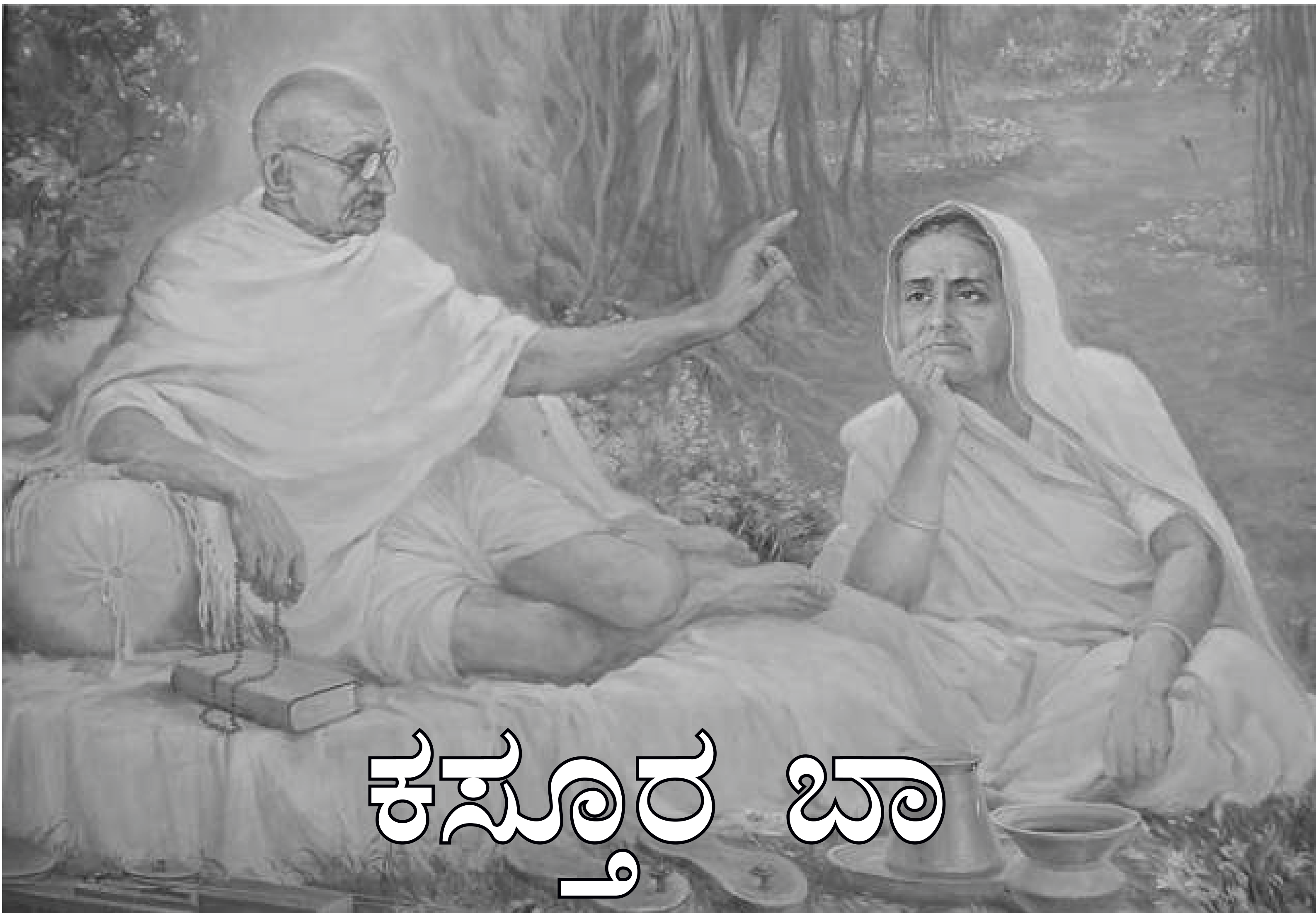

ಕಸ್ತೂರ ಬಾ

ಸತ್ಯನಿಷ್ಠನ ದುರಾಗ್ರಹದ ಬೇಗೆಯನುಂಡು
ಬೆಳೆದೆ ಕೈಹಿಡಿದವನೇತ್ತರಕೆ ಮಡದಿಯೊಲು
ಪಡೆದ ತಾಯಿಯ ಹಾಗೆ ತಡೆದೆ, ತಂಗಿಯ ತೆರದಿ
ನಡೆದೆ ಭಾರತೀಯ ಹಿರಿ ಮಗಳೆ ಶ್ರೇಯದ ಮುಗುಳೆ!

ಎಲರಲೆಗೆ ಗಮಗಮಿಸಿ ಕಂಪ ತಳೆಯುವ ತಾಯಿ
'ಕಸ್ತೂರಿ' ಧೂಪದೊಲು ಸುಟ್ಟು ನೋಡಿದರೇಕೆ!
ನೆಲದ ಕೊಚ್ಚಿಗೆ ಸೇರಿ ಹುರುಳಾದೆ ಬದುಕೇ ಸೈ
ಕುಂತಿ ಕೌಸಲ್ಯೆಯರ ಸಾಲಿಗೇರಿದೆ ನೀನು

ಬಾ ಎಂದು ಮರುಗುತಿದೆ ಮೂರು ಕಡಲಾಳ ಅಲೆ
ಘಟ್ಟ ಮಲೆ ಧೀರ ಮೋಹನನ ಮೌನದ ಮರುಕ
ದ್ರವಿಸಿ ತಬ್ಬಾ ಎಂದು ನಿನ್ನ ಸೈರಣೆ ಕಂಡು

ತಾಯ ಕಳಕೊಂಡಂಥ ಮೇಕೆ ಮರಿ
ಮರುಗುವೊಲು
ಬಾ ಎನ್ನುತ್ತಿದೆ ಸತ್ತು ಹತ್ತು ದಿನ ಕಳೆದರೂ
ಸುತ್ತ ಹಬ್ಬಿದ ಲೋಕವೆಲ್ಲ ಮಬ್ಬಿನ ಮೇರೆಗೆ

– ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆ
(ಹಾಡು ಪಾಡು ಸಂಕಲನ)
1946

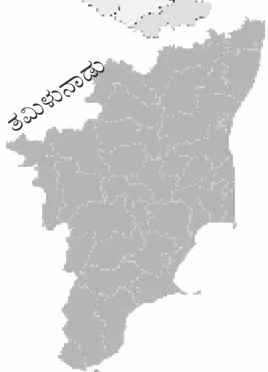

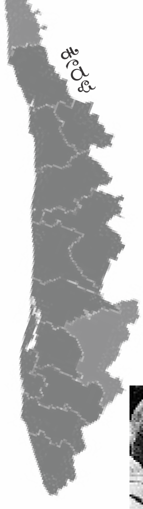

ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿ ಹೆಜ್ಜೆ

ಭಾರತದ ಭೂಪ್ರದೇಶದ ಮೇಲೆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಅವರು ಬೀರಿದ ಪ್ರಭಾವ ಬಲು ದೊಡ್ಡದು. ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಭಾಗದ ಮಾನವೀಯ ನೆಲೆಗಳಿಂದ ಗಾಂಧೀಜಿ ಕೂಡ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದುದು ವಿಶೇಷ. ಅವರ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತ ಯಾತ್ರೆಯತ್ತ ಒಂದು ನೋಟ.

– ಎಂ.ಎಸ್ ಶೇಖರ್

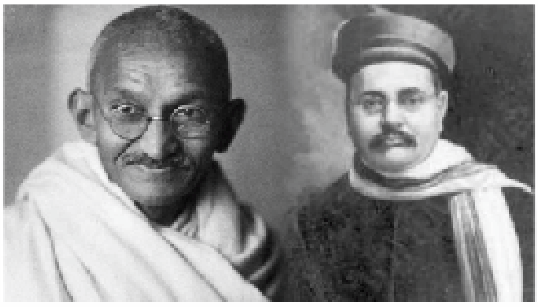

ಬ್ಯಾರಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಿಂದ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದ ಸೂಕ್ಷ್ಮಗ್ರಾಹಿ ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರಿಗೆ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಗೋಖಲೆ ಅವರು, 'ಇಡೀ ಭಾರತವನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಬಾ. ನಿನ್ನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಗ್ರಹಿಕೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಆಳವಾಗುತ್ತದೆ' ಎಂಬ ಸಲಹೆ ನೀಡಿದ್ದರು. ಆಗ ಗಾಂಧೀಜಿ, ಇಡೀ ಗ್ರಾಮಭಾರತವನ್ನು ಮೋಹದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿದ್ದರು. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲೂ ತುಂಬಾ ಆಸ್ಥೆಯಿಂದಲೇ ಓಡಾಡಿದ್ದರು.

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ನಿವಾರಣೆ, ಹರಿಜನ ನಿಧಿ ಸಂಗ್ರಹ, ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರ ಹಾಗೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳಿಯ ಜಾಗೃತಿಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕ, ತಮಿಳುನಾಡು, ಕೇರಳ, ಅವಿಭಜಿತ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ 1896ರಿಂದ 1946ರವರೆಗೆ ಐದು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಐವತ್ತಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಲ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದ್ದರು.

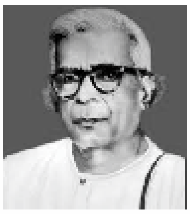
ಕೇಳಪ್ಪನ್

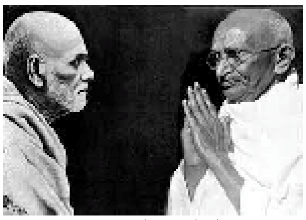
ನಾರಾಯಣ ಗುರು

ಮುಂಬೈ ಕರ್ನಾಟಕ, ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ, ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಸೇರಿದಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿ 1915ರಿಂದ 1937ರವರೆಗೆ ಹದಿನಾರು ಸಲ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಇನ್ನೂರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ್ದರು. 1915ರಲ್ಲಿ ಗೋಖಲೆಯವರ ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನು ಅನಾವರಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. 1927ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ ತಗಡೂರು, ಬದನವಾಳು ಖಾದಿ ನೂಲು ತಯಾರಿಕಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಖಾದಿ ನೂಲುತ್ತಿದ್ದವರಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಮಹಿಳೆಯರೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಗ್ಗಿದ್ದರು.

ನಂದಿಯಲ್ಲಿ

ದಣಿವರಿಯದೆ ದೇಶವನ್ನು ಸುತ್ತುತ್ತಿದ್ದ ಗಾಂಧೀಜಿ, 1927ರಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಪ್ರವಾಸದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಎದುರಿಸಿದ್ದರು. ಗಾಂಧೀಜಿಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ ವೈದ್ಯರು ಪ್ರಶಾಂತ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆಯುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ರಾಜಾಜಿ ಹಾಗೂ ಗಂಗಾಧರರಾವ್ ದೇಶಪಾಂಡೆ ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕದ ನಂದಿ ಗಿರಿಧಾಮವೇ ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದ್ದರು. ಗಾಂಧೀಜಿ ಒಪ್ಪಿ 1927ರಲ್ಲಿ ನಲವತ್ತೈದು ದಿನ ನಂದಿಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತಂಗಿದ್ದರು. ನಂತರ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕುಮಾರ ಕೃಪಾದಲ್ಲಿ ಎಂಬತ್ತೇಳು ದಿನ, 1936ರಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ಬಾರಿ ನಂದಿ ಗಿರಿಧಾಮದಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತು ದಿನ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರ ಆಡಳಿತವು ಗಾಂಧೀಜಿ ಆತಿಥ್ಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಪುಣ್ಯದ ಕೆಲಸ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿತ್ತು. ದಿವಾನರಾಗಿದ್ದ ಮಿರ್ಜಾ ಇಸ್ಮಾಯಿಲ್ ಅವರು ತುಂಬು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿದ್ದರು.

ರಾಜಾಜಿಯವರ ಮಗಳು ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ನಂದಿಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಮಗ ದೇವದಾಸ್ ಗಾಂಧಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿದ್ದರು.

ನಂದಿ ಬೆಟ್ಟ

ಹಿಡಿದು....

ಗಾಂಧೀಜಿಯವರಿಗೆ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಾಗಿ ರಾಜಾಜಿಯವರೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಿ 1933ರಲ್ಲಿ ಸರಳವಾಗಿ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಸಿದ್ದರು.

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ನಿವಾರಣೆಯ ಕೆಲಸಗಳು ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಎಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದ್ದರೂ ಗಾಂಧೀಜಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಧಾವಿಸಿ ಪ್ರೇರೇಪಿತರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಕುದ್ಮುಲ್ ರಂಗರಾವ್ ಅವರು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ಪಿಡುಗಿನ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಿ, ದಲಿತರ ಪಾಲಿಗೆ ಆಶಾಕಿರಣವಾಗಿದ್ದವರು. ತಮಗಿಂತ ಹತ್ತು ವರ್ಷ ದೊಡ್ಡವರಾಗಿದ್ದ ರಂಗರಾವ್ ಅವರ ಈ ಕೆಲಸಗಳಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗಿದ್ದ ಗಾಂಧೀಜಿ, 1934ರ ಫೆಬ್ರುವರಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ್ದರು.

ರಂಗರಾವ್ ಅವರ ಡಿಸಿಎಂ ಸಂಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ಅವರ ಸಮಾಧಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ್ದರು.

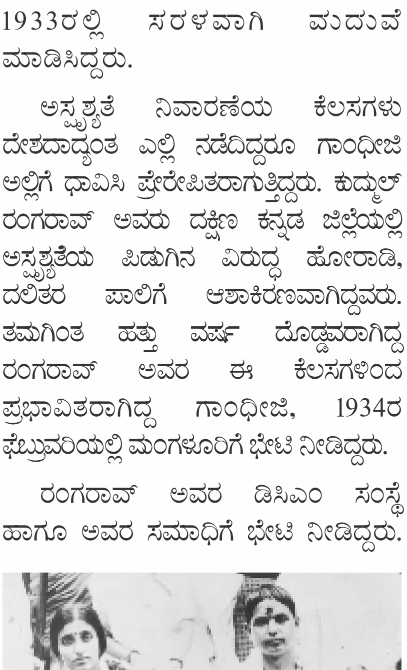

ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಮತ್ತು ದೇವದಾಸ್

'ರಂಗರಾವ್ ಅವರ ರಚನಾತ್ಮಕ ಮಾನವೀಯ ಸೇವಾ ಕಾರ್ಯಗಳಿಂದ ನಾನು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನನ್ನ ಗುರುಗಳು' ಎಂದು ಅಂದಿನ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಘೋಷಿಸಿದ್ದರು.

ಊರುಗೋಲು ಉಡುಗೊರೆ!

ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಎಂ.ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಅವರು ತಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಊರುಗೋಲನ್ನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾಲೇಲ್ಕರ್ ಅವರಿಗೆ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ನೀಡಿದ್ದರು.

ಕಾಲೇಲ್ಕರ್ ಅವರು ಗಾಂಧೀಜಿ ನಡೆಸಿದ ದಂಡಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದಾಗ, ಈ ಊರುಗೋಲನ್ನು ಗಾಂಧೀಜಿಗೆ ನೀಡಿದ್ದರು. ದಂಡಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿ ಹಿಡಿದು ಊರಿಕೊಂಡು ಹೋದ ಊರುಗೋಲು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಅವರ ಮನೆತನದ ಪರಂಪರೆಯದು ಎಂಬುದು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಬಹುಹೆಮ್ಮೆಯ ಸಂಗತಿ.

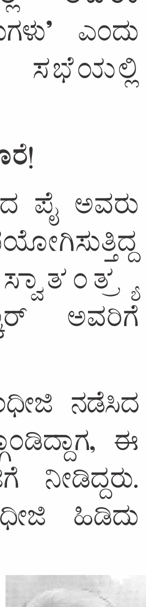

ಗೋವಿಂದ ಪೈ

ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ

ಗಾಂಧೀಜಿ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾಗಲೇ ಅವರ ಬೆಂಬಲಿಗರಾಗಿದ್ದವರಲ್ಲಿ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ವಳ್ಳಿಯಮ್ಮಾಳ್, ನಾಗಪ್ಪನ್ ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ ಸೇರಿದ್ದರು. 1896ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ 'ಮದ್ರಾಸ್ ಮಹಾಸಭಾ'ದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದ ಗಾಂಧೀಜಿ ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರ, ಹರಿಜನ ಸುಧಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದರು. ನಂತರ ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಲ ತಮಿಳುನಾಡು ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ, ಇನ್ನೂರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ್ದರು.

1919ರಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ 'ರೌಲತ್ ಚಳವಳಿ' ವಿರುದ್ಧದ ಆಂದೋಲನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಮದ್ರಾಸ್‌ಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ರಾಜಾಜಿ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಲೋಚನಾ ಸಭೆ ನಡೆದಿತ್ತು. ಹಲವು ವಿದ್ವಾಂಸರು, ಅಭಿಮಾನಿಗಳು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. 'ಮಾನ್ಯ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರೇ, ಈ ಸಂಜೆ ಒಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆ ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ನೀವು ಅದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?' ಎಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬರು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. 'ನಿಗದಿತ ಕೆಲಸವಿದೆ. ನಾಳೆ ನಿಮ್ಮ

ಸಭೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದೇ?' ಎಂದು ಗಾಂಧೀಜಿ ಕೇಳಿದಾಗ, 'ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಯೋಜಿಸಿದಂತೆ ಸಭೆ ನಡೆಯಬೇಕಿದೆ. ತಾವು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ನಾನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೊರಟು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಹೋದ ನಂತರ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಗಾಂಧೀಜಿ, 'ಅವರು ಯಾರು' ಎಂದು ರಾಜಾಜಿ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ, 'ಅವರು ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಕವಿ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಭಾರತೀಯಾರ್' ಎಂದು ರಾಜಾಜಿ ಹೇಳಿದರು. 'ಹೌದಾ... ಇವರನ್ನು ತುಂಬ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಬೇಕು' ಎಂದು ಗಾಂಧೀಜಿ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಇದು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ನಡುವೆ ಕೂಡ ಮನುಷ್ಯಪರ ನಿಲುವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗಿದ್ದ ಕಾಳಜಿಗೆ ದ್ಯೋತಕ.

1921ರಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರು ತಮಿಳುನಾಡಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ, ಮಧುರೆಗೆ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಸಿದ್ದರು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಸೊಂಟದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತುಂಡು ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಧರಿಸಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದರು. ಈ ಮುಂಚೆ ಉದ್ದವಾದ ಪಂಚೆ, ಮೇಲಂಗಿ, ತಲೆಗೆ ದೊಡ್ಡಪೇಟವನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಗಾಂಧೀಜಿ, ನನ್ನ ದೇಶದ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗಿಲ್ಲದ ತುಂಬು ಬಟ್ಟೆ ನನಗೂ ಬೇಡ ಎಂದು ಅದನ್ನು ಕಳಚಿ, ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಚ್ಚೆಪಂಚೆ, ಮೇಲೊಂದು ದುಪ್ಪಟಿಯನ್ನು ಹೊದ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಇಂದು ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಈ ಸರಳ ಉಡುಪಿಗೆ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಬದುಕು ಪ್ರೇರಣೆ.

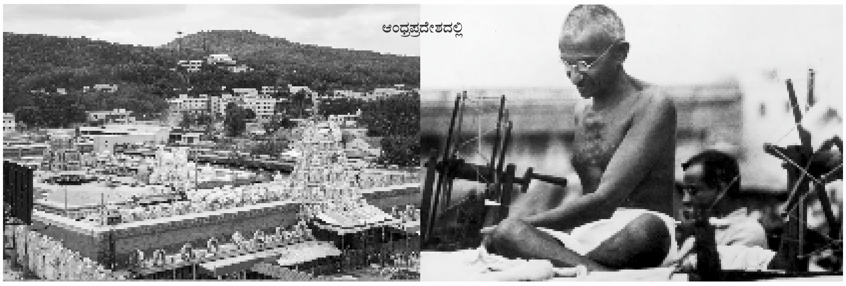

ಕೇರಳ, ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಗುರುತು....

ಶ್ರೇಣೀಕೃತ ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಭೀಕರ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಗಾಂಧೀಜಿ ಐದು ಸಲ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನೇ ಮಾಡಿದ ನಾರಾಯಣ ಗುರುಗಳ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಯ ಅರಿವು ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರಿಗಿತ್ತು. ತಮಗಿಂತ ಸುಮಾರು ಹದಿನೈದು ವರ್ಷ ಹಿರಿಯರಾಗಿದ್ದ ನಾರಾಯಣ ಗುರುಗಳಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗಿದ್ದ ಗಾಂಧೀಜಿ, 1925ರ ಮಾರ್ಚ್‌ನಲ್ಲಿ ತಿರುವನಂತಪುರದ ವರ್ಕಲದ ಬ್ರಹ್ಮಗಿರಿಮಠಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಾರಾಯಣ ಗುರುಗಳ ದರ್ಶನ ಪಡೆದಿದ್ದರು.

ಹೋರಾಟವನ್ನು ಗಾಂಧೀಜಿ ಬೆಂಬಲಿಸಿದ್ದರು. ಅವಿಭಜಿತ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಗಾಂಧೀಜಿ ಹತ್ತಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಲ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದ್ದರು. 1920ರಲ್ಲಿ ತಿರುಪತಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ್ದ ಗಾಂಧೀಜಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಒಯ್ಯಲು ತಂದಿದ್ದ ಡೋಲಿಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದ್ದರು.

ಹರಿಜನ ಬಂಧುಗಳೊಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಗುವುದು ನನಗೆ ಸಂತಸದ ಕೆಲಸ ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮ ಸಹಜ ನಡವಳಿಕೆಯಿಂದ ಸವರ್ಣೀಯರ ಮನಃ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಇಷ್ಟಾಗಿಯೂ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಜೊತೆಗಿದ್ದ ಹರಿಜನರಿಗೆ ತಿರುಪತಿಯ ತಿರುಮಲ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶ ನೀಡಲು ಅಲ್ಲಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಿರಾಕರಿಸಿತ್ತು. ಆಗ ಗಾಂಧೀಜಿ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಹೋರಾಟದ

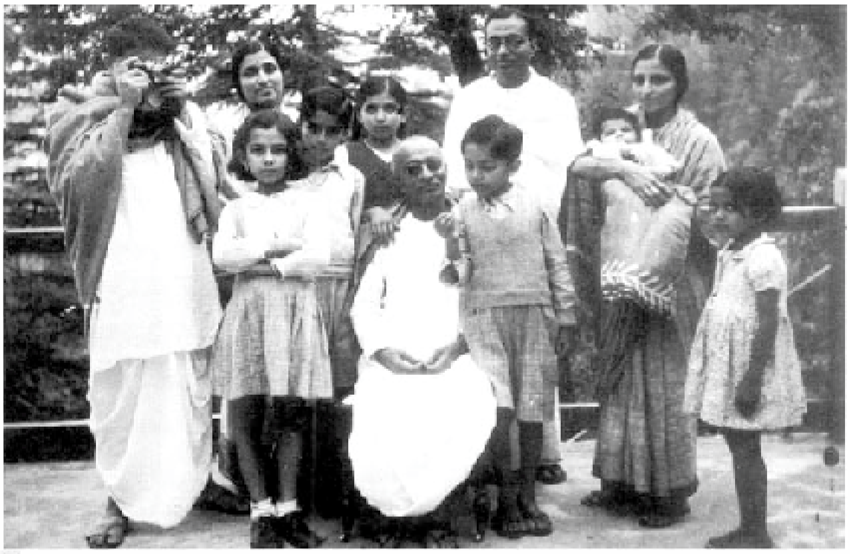

ರಾಜಾಜಿ ಕುಟುಂಬ (ಕ್ಯಾಮೆರಾ ಹಿಡಿದಿರುವವರು ದೇವದಾಸ್)

ಗಾಂಧೀಜಿ ಮತ್ತು ರಾಜಾಜಿ

ಹೀಗೆ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಮಾನವೀಯ ಶಕ್ತಿಗಳಿಂದಲೂ ಗಾಂಧೀಜಿ ಪ್ರಭಾವಿತ ರಾಗಿದ್ದುದು ವಿಶೇಷ. ಕೇರಳದ ಗಾಂಧಿ ಎಂದೇ ಹೆಸರಾಗಿರುವ ಕೆ.ಕೇಳಪ್ಪನ್ ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಗುರುವಾಯೂರು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಕೆಳವರ್ಗದವರ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಮೂಲಕ ಅಲ್ಲಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಮನಃಪರಿವರ್ತಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದರು. ಹೀಗೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಾಗಿದ್ದವರಿಗೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪ್ರವೇಶ ದೊರಕಿದ್ದು ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೇ ಚಾರಿತ್ರಿಕವಾದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.

ಕೃಪೆ: ಪ್ರಜಾವಾಣಿ

ಭಾರತೀಯರ ಗೌರವ ಹೆಚ್ಚಿತು

– ಗೊರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್

ಗಾಂಧೀಜಿ ನೆಟಾಲ್‌ನಿಂದ ಊರು ತಲುಪಿದರು. ಅವರು ಆಕ್ರಮಣಕಾರರ ವಿರುದ್ಧ ಕೇಸು ಹಾಕಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದರು. ಇದು ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಉಂಟು ಮಾಡಿತು. ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾದ ಐರೋಪ್ಯರ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿತು. ಮುಂದೆ ಓದಿ...

ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗೂ ನನಗೂ ಸಂದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಂಭಾಷಣೆ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಆಕ್ರಮಣಕಾರರ ಮೇಲೆ ಮೊಕದ್ದಮೆ ಹೂಡಲು ನಾನು ನಿರಾಕರಿಸಿದುದು ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾದ ಐರೋಪ್ಯರ ಮೇಲೆ ಎಂತಹ ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದವೆಂದರೆ, ತಮ್ಮ ನಡತೆಗಾಗಿ ಅವರಿಗೇ ನಾಚಿಕೆಯಾಯಿತು. ಪತ್ರಿಕೆಗಳವರೆಲ್ಲ ನಾನು ನಿರಪರಾಧಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ದೊಂಬಿಕಾರರನ್ನು ಖಂಡಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಜನ ಹಿಂಸಿಸಿದುದು ಕಡೆಗೆ ನನಗೆ, ಅಂದರೆ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾದ ಭಾರತೀಯರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ, ಉಪಕಾರವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು. ಅದು ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯರ ಗೌರವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ನನ್ನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸುಲಭ ಮಾಡಿತು.

ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮನೆಗೆ ಹೋದೆ. ಹಿಂದಿನಂತೆ ನಾನು ನನ್ನ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಬೇಗ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ತೊಡಗಿದೆ. ಈ ಘಟನೆಯಿಂದ ನನ್ನ ವಕೀಲಿ ವೃತ್ತಿಯೂ ವೃದ್ಧಿಗೊಂಡಿತು. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಕರಣ ಭಾರತೀಯರ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದರೂ ಅವರ ಮೇಲೆ ಬಿಳಿಯರ ದ್ವೇಷವನ್ನೂ ಬೆಳೆಸಿತು. ಭಾರತೀಯರು ಶೌರ್ಯದಿಂದ ಹೋರಾಡಬಲ್ಲರು ಎಂಬುದು ಸಿದ್ಧವಾದ ಮೇಲೆ ಇವರಿಂದ ತಮಗೆ ಅಪಾಯ ಎಂದು ಬಿಳಿಯರು ಹೆದರಿದರು. ನೆಟಾಲ್ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ, ಎರಡು ಮಸೂದೆಗಳು ಮಂಡಿತವಾದವು. ಒಂದು ಭಾರತೀಯರ ವ್ಯಾಪಾರಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಮತ್ತೊಂದು ಭಾರತದಿಂದ ವಲಸೆ ಬರುವುದನ್ನು ಕಠಿಣವಾಗಿ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ. ಸುದೈವದಿಂದ ಮತಾಧಿಕಾರದ ಮಸೂದೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಿದ್ದುದರಿಂದ, ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಸರಕಾರ ಕೈಗೊಂಡಿತ್ತು. ಭಾರತೀಯರಿಗೆಂದೇ ಯಾವ ಕಾನೂನನ್ನೂ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತರುವಂತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದೇ ಅದು. ಅಂದರೆ ಕಾನೂನು ಜಾತಿಭೇದ ಅಥವಾ ವರ್ಣಭೇದವನ್ನು ಒಪ್ಪಕೂಡದು. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಎರಡು ಮಸೂದೆಗಳ ಭಾಷೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ತೋರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ನೆಟಾಲಿನ ಭಾರತೀಯರ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾದ ಪ್ರತಿಬಂಧಕಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದೇ ಅವುಗಳ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು.

ಈ ಮಸೂದೆಗಳಿಂದ ನನ್ನ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಭಾರತೀಯರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಂದಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಜಾಗ್ರತರಾಗುವಂತೆಯೂ ಇವು ಮಾಡಿದವು. ಮಸೂದೆಗಳನ್ನು ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ಅವುಗಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ನಾವು ವಿವರಿಸಿದೆವು. ವಸಾಹತು

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗೂ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡವು. ಆದರೆ ಅವರು ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದರು. ಆದುದರಿಂದ ಮಸೂದೆಗಳು ಕಾನೂನುಗಳಾದವು.ಈಗ ನನ್ನ ಕಾಲದ ಬಹು ಭಾಗ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ವಿನಿಯೋಗವಾಗತೊಡಗಿತು. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಮನಸುಖಲಾಲ್ ನಾಜರರು ಡರ್ಬಾನಿಗೆ ಆಗ ತಾನೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರು ನನ್ನ ಜತೆಗೆ ಇದ್ದು ತಮ್ಮ ಕಾಲವನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸತೊಡಗಿದರು. ಇದರಿಂದ ನನ್ನ ಹೊರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಗುರವಾಯಿತು.

ನನ್ನ ಗೈರುಹಾಜರಿಯಲ್ಲಿ ಸೇಠ್ ಅದಂಜೀ ಮಿಯಾಖಾನರು ತಾವು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿತ್ವದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಬಹಳ ಸುತ್ಯವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಅವರು ನೇಟಾಲ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದುದಲ್ಲದೆ ಸುಮಾರು ಸಾವಿರ ಪೌಂಡ್ ಹಣವನ್ನು ಸಹ ಕೂಡಿಸಿದ್ದರು. ಎರಡು ಹೊಸ ಮಸೂದೆಗಳಿಂದ ಉಂಟಾದ ಜನ ಜಾಗೃತಿ, ಹಡಗಿನಿಂದ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಇಳಿಯಗೊಡದ ಪ್ರದರ್ಶನ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು, ನಾನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಸದಸ್ಯತ್ವಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೂ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆನು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ನಿಧಿ 5 ಸಾವಿರ ಪೌಂಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಏರಿತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಒಂದು ಶಾಶ್ವತ ನಿಧಿಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕು, ಇದರಿಂದ ಯಾವುದಾದರೂ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಆಸ್ತಿಯ ಬಾಡಿಗೆಯಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಇಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನ ನಡೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅದು ನನ್ನ ಮೊದಲನೆಯ ಅನುಭವ.

ನನ್ನ ಸಲಹೆಯನ್ನು ನನ್ನ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟೆ. ಅವರು ಅದನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು. ನಾವು ಒಂದು ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡೆವು. ಅದರಿಂದ ಬರುವ ಬಾಡಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ದಿನನಿತ್ಯದ ಕಾರ್ಯ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಅಸ್ತಿ ಯೋಗ್ಯರಾದ ಧರ್ಮದರ್ಶಿ (ಟ್ರಸ್ಟಿ)ಗಳ ವಶಕ್ಕೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಈಗಲೂ ಆ ಆಸ್ತಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಕೊನೆಯಿಲ್ಲದ ಪರಸ್ಪರ ಕಲಹಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿ ಈಗ ಅದರಿಂದ ಬರುವ ಬಾಡಿಗೆ ಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಜಮಾ ಆಗುತ್ತಿದೆ.

ಈ ದುಃಖದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಾನು ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾವನ್ನು ಬಿಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಸಂಭವಿಸಿತು. ಆದರೆ ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಉಂಟಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಬಹಳ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಶಾಶ್ವತ ನಿಧಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಹಳ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದಿತು. ಈಚೆಗೆ ನಾನು ನಡೆಸಿರುವ ಅನೇಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅನುಭವದಿಂದ ನನಗೆ, ಶಾಶ್ವತ ನಿಧಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂಬ ಖಚಿತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಶಾಶ್ವತ ನಿಧಿ, ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅವನತಿಯ ಬೀಜವನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಗೋಪ್ಯವಾಗಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ ಎಂದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣ ಮತ್ತು ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿಂದ ನಡೆಯುವ ಸಂಸ್ಥೆ ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಅಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬೆಂಬಲ ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ, ಅದು ಜೀವಿಸುವ ತನ್ನ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಶಾಶ್ವತ ನಿಧಿಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿಯೇ ನಡೆಯುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಗೂ ಇದರ ಅನುಭವ ನಮಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಶ್ವಸ್ತ (ಟ್ರಸ್ಟ್) ಎನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನಿಡುವುದನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿವೆ. ವಿಶ್ವಸ್ತರೇ ಒಡೆಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯಾರಿಗೂ ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಸಹ ಪ್ರಕೃತಿಯಂತೆ ಆಯಾ ದಿನಕ್ಕೆ ಜೀವಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಗಳಿಸಲಾರದ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಜೀವಿಸಿರಲು ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ವರ್ಷ ವರ್ಷವೂ ಬರುವ ಚಂದಾ ಹಣ, ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಜನಪ್ರಿಯತೆಗೂ ಆಡಳಿತದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಗೂ ಒರೆಗಲ್ಲು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯೂ ಇಂತಹ ಒರೆಗಲ್ಲು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಡಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಆದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಯಾರೂ ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ತಾನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕಾರ್ಯದ ಸ್ವಭಾವದಿಂದಲೇ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಲ್ಲದೆ, ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಈ ಮಾತುಗಳು ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ದಿನ ದಿನದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಆಯಾ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸುವ ಚಂದಾ ಹಣದಿಂದಲೇ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಸ್ಥಿರ ಪಟ್ಟವು. ಆರು ವರ್ಷ ನಡೆದ ಆ ಅದ್ಭುತ ಚಳವಳಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದ್ದರೂ ಶಾಶ್ವತ ನಿಧಿ ಇಲ್ಲದೆ ನಡೆಯಿತು. "ನಾಳೆ ಚಂದಾ ಬರದಿದ್ದರೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ?"ಎಂದು ಚಿಂತಿಸಿದ ಅನೇಕ ದಿನಗಳು, ನನಗೆ ನೆನಪಿವೆ. ಆದರೆ ಮುಂದಿನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈಗ ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ. ಮುಂದಿನ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಅಂಶಗಳು ಸ್ಥಿರಪಡುವುದು ವಾಚಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೂ ಇದೆ...

ನೆಹರೂ ಕಂಡ ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲ

– ಮತ್ತೂರು ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ

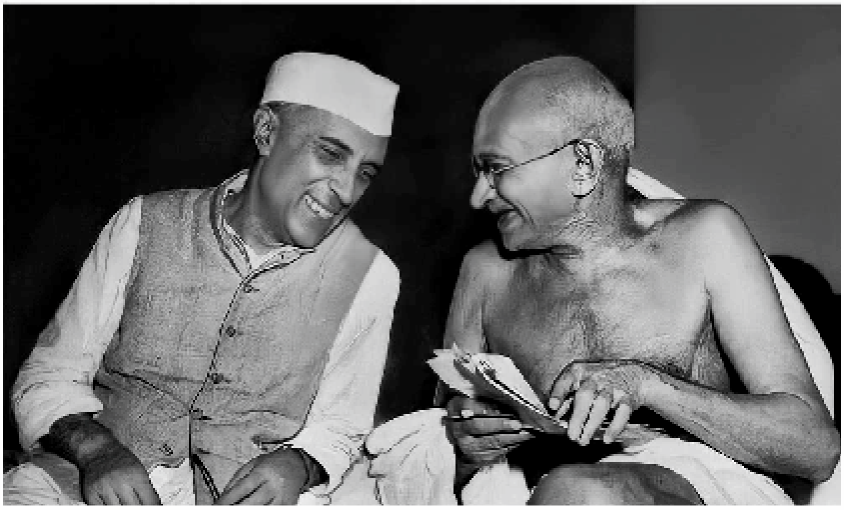

ಜವಾಹರಲಾಲರು ಗಾಂಧೀಜಿಯನ್ನು ಮೊದಲ ಬಾರಿ ನೋಡಿದ್ದು ಲಖನೌ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ, 'ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲೇ ನನಗೆ ಅವರು ಒಬ್ಬ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅನಿಸಿತು' ಎಂದಿದ್ದಾರೆ ನೆಹರೂ. ಈ ಪರಿಚಯ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ತಿಂಗಳುಗಟ್ಟಲೆ ಒಬ್ಬರ ಜತೆಯಲ್ಲೊಬ್ಬರು ಇದ್ದರು. ಯಾರಿಗೇ ಆಗಲಿ, ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯ ವಿಚಾರಗಳು ಸರಿಯೆಂದು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕ್ರಮೇಣ ಅವರದೇ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳು ಸರಿ ಅನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ

ಆದುದರಿಂದಾಗಿಯೇ ಅವರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಆಕರ್ಷಣೆ' ಎಂದ ನೆಹರೂ 'ನನ್ನ ಹೃದಯ ಮಾತ್ರ ನಿಮ್ಮ ಜತೆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಬುದ್ಧಿ ಮಾತ್ರ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆ' ಎಂದು ನೇರವಾಗಿ ಗಾಂಧೀಜಿಗೇ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದ ಈ ಮಾತು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಬಹಿರಂಗ–ವಾಗಿಯೂ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ವ್ಯಕ್ತವಾದರೂ ಗಾಂಧೀ–ನೆಹರೂ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ಅದು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಧಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನೆಹರೂ ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಗಾಂಧೀಜಿಯ ವಿಶೇಷ ಗುಣಗಳನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನೆಹರೂ ಪಾಲಿಗೆ ಗಾಂಧೀಜಿ "ಒಂದು ಅದಮ್ಯ ಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲ." ಅವರ ಆ ಕೃಶ ದೇಹದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ತಿನಂತಹ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆ ಇದೆ. ಪ್ರಬಲವಾದ ಶಕ್ತಿ ಸುಳಿದಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಶಕ್ತಿಯೇ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿ ಇತರರನ್ನು ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. – ಈ ಶಕ್ತಿ, ಈ ಪ್ರಭಾವ ಅವರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿತು? ಯಾವ ಮೂಲದಿಂದ ಅವತಾರ ಮಾಡಿ, ಈಗ ಅವರನ್ನು ಸೇರಿತು ಎಂದು ಬೆರಗುಪಡುತ್ತಾರೆ ನೆಹರೂ!

"ಅವರು ಒಬ್ಬ ಕ್ರಾಂತಿಪುರುಷ. ಅವರು ಕೇವಲ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವ ವಸ್ತುವಲ್ಲ. ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿ ಮಾಡಲೆಂದೇ ಜನ್ಮವೆತ್ತಿದ ಮಹಾಜೀವ ಅದು. ಅದೇನು ಮೇಲಿನಿಂದ ಇಳಿದು ಬಂದಿರುವ ಅವತಾರವಲ್ಲ. ಕೋಟ್ಯಂತರ ಜನರ ಮಧ್ಯೆ ಅವರ ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಅವರನ್ನು ತಿದ್ದಿ, ತೀಡಿ ಸುರೂಪರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದವರು. ಅವರ ಕ್ರಾಂತಿಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು ಎರಡು. ಅವರದು ಬರೀ ವಿಚಾರ ಕ್ರಾಂತಿಯಲ್ಲ, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಆಚಾರಕ್ರಾಂತಿ, ಕರ್ಮಕಾಂಡದ ಕ್ರಾಂತಿ. ಮತ್ತೊಂದು ಅಹಿಂಸಾ ಕ್ರಾಂತಿ. ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಜನರನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದ ಕ್ರಾಂತಿ. ಇದೊಂದು ರೀತಿಯ ಹೊಸಕ್ರಾಂತಿ..."

ಗಾಂಧೀಜಿಯ 75ನೆಯ ವರ್ಷ, ಅವರ ಬಗೆಗೆ ಸಂಭಾವನಾ ಗ್ರಂಥವೊಂದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಯಿತು. ಆ ಪುಸ್ತಕದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿ ನೆಹರೂ ಬರೆದಿದ್ದ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು, ನೆಲದ ಹಾಸಿನ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು, ದಿಂಬೊಂದನ್ನು ಒರಗಿ ಓದುತ್ತ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಗಾಂಧೀಜಿಯ ತುಟಿಯ ಮೇಲೆ ನಗೆಯಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ಅವರು ಉಪವಾಸದಲ್ಲಿದ್ದರು. ಇದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಲು ಬಂದ ನೆಹರೂ,

"ಬಾಪೂ...ನೀವು ಉಪವಾಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಾ .? ರಾಜಕೀಯ ಉಪವಾಸಗಳು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯ ಹೇರುವಂತಹದು. ಇದೂ ಹಿಂಸಾಚಾರವೇ ತಾನೇ? ನೀವು ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಶಾಲವಾದ ಅರ್ಥ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಬಲ್ಲೆ. ಆದರೆ ನೀವು ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಉಪವಾಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಗೆಳೆಯುತ್ತೇನೆ!" ಎಂದರು. ಈಗ ಗಾಂಧೀಜಿಯ ನಗು ಇನ್ನೂ ವಿಶಾಲವಾಗಿ ಮುಖವೆಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಿಸಿತು. ಕ್ಷೀಣವಾದ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಅವರು ನೆಹರೂಗೆ, 'ನೀನು ಹೀಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಒಪ್ಪದೆ, ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವುದರಿಂದಲೇ ನನಗೆ ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೀತಿ... ತಿಳಿಯಿತಲ್ಲ!" ಎಂದರು. ಅವರ ಕೈಲಿದ್ದ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ತಾವು ಬರೆದಿರುವುದು ತಿಳಿದು ನೆಹರೂ, ತಾವೂ ನಗುತ್ತ ತಲೆಯಾಡಿಸಿ ಕೈ ಮುಗಿದರು!!

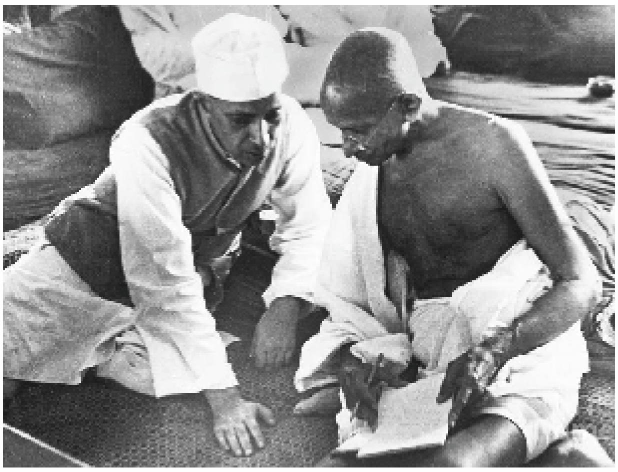

(ಗಾಂಧಿ ಉಪನಿಷತ್ತು)

ಆಗಾಖಾನ್ ಅರಮನೆ ಗಾಂಧಿಗೆ

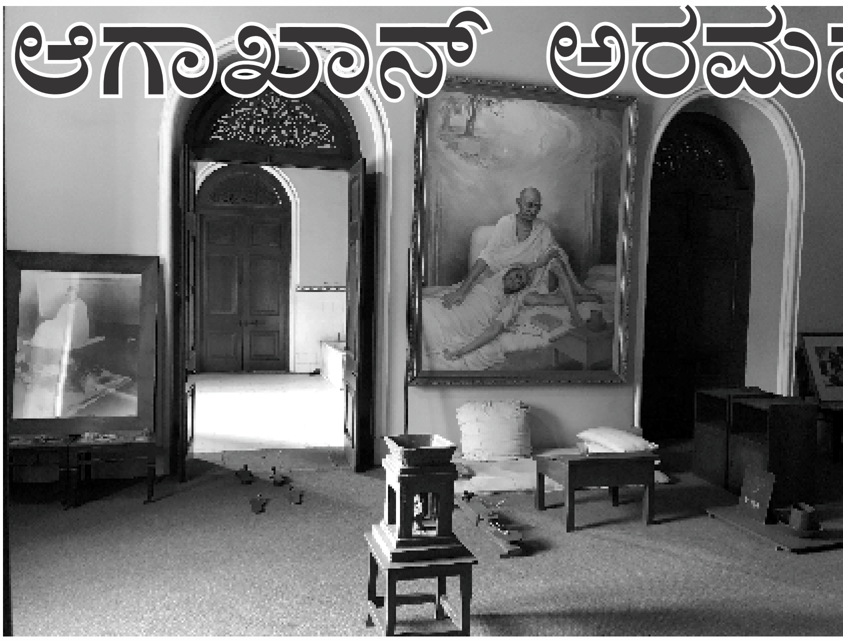

ಪುಣೆ ನಗರದಲ್ಲಿ ಆಗಾಖಾನ್ ಅರಮನೆ ಇದೆ. ಅದು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸೆರೆಮನೆ ಕೂಡ ಆಗಿತ್ತು! ಆ ಅರಮನೆ 'ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ'ಗೆ ಸೆರೆಮನೆ! ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಆಗಾಖಾನ್ ಅರಮನೆ ಇತಿಹಾಸದ ಪುಟಗಳನ್ನು ಸೇರಿದೆ. ಆ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯ ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಉಪವಾಸವೂ ಇದೆ. ಆತ್ಮೀಯರನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ನೋವೂ ಇದೆ.

– ಮಹಾಂತೇಶ ಗಂಗಯ್ಯ ಓಶಿಮಠ

ಕ್ವಿಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಚಳವಳಿಯ ಘೋಷಣೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಎರಡನೆಯ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಸಮಾಜವಾದಿಗಳ ಒತ್ತಾಸೆ. ಯುದ್ಧ ಶುರುವಿಗೆ ಫ್ಯಾಸಿಸ್ಟ್ ಶಕ್ತಿಗಳಾದ ಜರ್ಮನಿ ಹಾಗೂ ಜಪಾನ್ ದೇಶಗಳ ಉಪಟಳವನ್ನು ಮೆಟ್ಟಲು ಬ್ರಿಟನ್, ಅಮೆರಿಕದ ನೆರವು ಕೇಳುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದ ಭಾರತದಂತಹ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ತಾನು ಸಿದ್ಧ ಎಂದು ಅಮೆರಿಕ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಎರಡೂ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ನಡುವೆ ಐತಿಹಾಸಿಕ 'ಅಟ್ಲಾಂಟಿಕ್ ಒಪ್ಪಂದ' ಏರ್ಪಟ್ಟು, ಅದರನ್ವಯ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ ಸಂಧಾನಕಾರ ಸ್ಟಾಫರ್ಡ್ ಕ್ರಿಪ್ಸ್, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿದರೆ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಇತರ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುವ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಆಯಾ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಕ್ರಿಪ್ಸ್ ನ ಕರಾಳ ಸಂಧಾನ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವ ರಾಜಕಾರಣ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ತಿರುವುಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನಲ್ಲಿ ದಿಗಿಲು ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತವೆ. ಆಗ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ 'ಭಾರತ ಬಿಟ್ಟು ತೊಲಗಿ, ಎಂದು ಅಂತಿಮ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಹೂಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ. ಗಾಂಧಿ ಕ್ರಿಪ್ಸ್‌ಗೆ 'ಒಡೆದು ಚೂರುಚೂರಾದ ಹುಸಿ ಭಾರತ ನಮಗೆ ಬೇಡ, ಈಗಲೇ ನಮ್ಮ ಪಾಡಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಿ; ನಾವೇ ನಮ್ಮ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ' ಎಂದು ಖಡಾಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಾತುಕತೆ ಮುರಿದು ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಆಗಸ್ಟ್ 8 1942 ರಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ 'ಕ್ವಿಟ್ ಇಂಡಿಯಾ' ಚಳವಳಿಗೆ ಕರೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ. 'ಮಾಡು ಇಲ್ಲವೇ ಮಡಿ' ಘೋಷಣೆ ದೇಶದೆಲ್ಲೆಡೆ ಅನುರಣಿಸುತ್ತದೆ. ಉಗ್ರಗೊಂಡ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಗಾಂಧೀಜಿಯನ್ನು ಚಳವಳಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಮುನ್ನವೇ ಬಂಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಪ್ರಮುಖರನ್ನೂ ವಿವಿಧ ಸೆರೆಮನೆಗಳಿಗೆ ತಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆಗಸ್ಟ್ 9ರಂದೇ ಗಾಂಧೀಜಿ ಪರಿವಾರವನ್ನು ಪಾಳು ಬಿದ್ದಿದ್ದ 'ಆಗಾಖಾನ್ ಅರಮನೆ'ಯನ್ನು ಸೆರೆಮನೆಯನ್ನಾಗಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಗಾಂಧೀಜಿಯೊಂದಿಗೆ ಪತ್ನಿ ಕಸ್ತೂರ ಬಾ, ಸರೋಜಿನಿ ನಾಯ್ಡು, ಮಹದೇವ ದೇಸಾಯಿ, ಮೀರಾಬೆನ್ ಹಾಗೂ ಸಹಾಯಕ ಪ್ಯಾರೆಲಾಲ್ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಸೆರೆಗೆ ಹಾಕಿದ ಐದೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ (ಆಗಸ್ಟ್ 15 ರಂದು) ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಆಪ್ತ ಮಹದೇವ ದೇಸಾಯಿ ನಿಧನರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಹೊರಗಡೆಯ ಹಿಂಸಾಚಾರದ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಗಾಂಧೀಜಿ ಮೇಲೆ ಹೇರಲು ಸರ್ಕಾರ ವಾಮಮಾರ್ಗ ಹಿಡಿದು, ಅಹಿಂಸ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಕಳಂಕ ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಗಾಂಧೀಜಿಯನ್ನು ಖಿನ್ನಗೊಳಿಸಿ 21 ದಿನಗಳ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ನಾಂದಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಉಪವಾಸದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಾರಿ ಗಾಂಧೀಜಿ ಸಾವಿನ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತಟ್ಟಿದ್ದರೂ, ಕಸ್ತೂರ ಬಾ ಹಾಗೂ ಮೀರಾಬೆನ್ ಅವರ ಆರೈಕೆಯಿಂದ ಪಾರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಸೆರೆಯ ಏಕತಾನತೆ ಹಾಗೂ ವಯೋಸಹಜ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರನ್ನು ತುಂಬಾ ಕಾಡುತ್ತವೆ. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಬಂಧನಕ್ಕೊಳಗಾದ ಏಳನೇ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಸರೋಜಿನಿ ನಾಯ್ಡು ಅವರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮೀರಾಬೆನ್ ಹಾಗೂ ಕಸ್ತೂರ ಬಾ ಅವರ ಆರೋಗ್ಯವೂ ಕ್ಷೀಣಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಪ್ರಧಾನಿ ಚರ್ಚಿಲ್ ಅವರ ಹಠಮಾರಿತನದಿಂದಾಗಿ ನೆರವು ನೀಡಲಾಗದೆ ವೈಸರಾಯ್ ವೇವೆಲ್ ಅಸಹಾಯಕರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದೆ ಕಸ್ತೂರ ಬಾ ಅವರ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹದಗೆಟ್ಟು ಗಾಂಧೀಜಿಯ ತೊಡೆ ಮೇಲೆ ವಿರಮಿಸುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಕೊನೆಯುಸಿರೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಒಂದರ ಹಿಂದೆ

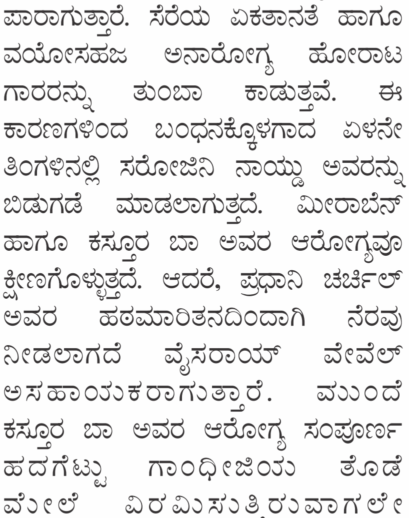

ಸೆರೆಮನೆ! ಈಗ ಸ್ಮಾರಕ

ಬಂದೆರಗುವ ಅತ್ಮೀಯರ ಸಾವು ಅವರನ್ನು ಖಿನ್ನತೆಗೆ ದೂಡುತ್ತದೆ. ಆರೋಗ್ಯವೂ ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತದೆ. ವೈದ್ಯರ ಸಲಹೆಯಿಂದಾಗಿ 6 ಮೇ, 1944 ರಂದು ಚರ್ಚಿಲ್ ವಿರೋಧವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ವೈಸರಾಯ್ ವೇವೆಲ್ ಗಾಂಧಿಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಅರಮನೆ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡಿದ್ದು ಏಕೆ?

ಭಾರತೀಯ ಪುರಾತತ್ವ ಇಲಾಖೆ ಸುಪರ್ದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅರಮನೆಯನ್ನು ಆಗಾಖಾನ್ 1892ರಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದರು. ಖಾನ್ ಕುಟುಂಬವು ಜನಾನುರಾಗಿಯೂ, ಸಮಾಜಮುಖಿಯೂ ಆಗಿತ್ತು. ಆಗ ಪುಣೆಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಭೀಕರ ಬರಗಾಲವಿತ್ತು. ಜನ ಹಸಿವೆಯಿಂದ ತತ್ತರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ನೊಂದವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅರಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಲು ಖಾನ್ ಮುಂದಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ – 12 ಲಕ್ಷಗಳನ್ನು ವ್ಯಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಈಗ ಅರಮನೆಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ಮಾರಕವನ್ನಾಗಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಘೋಷಿಸಿದೆ. ಈ ಘೋಷಣೆಯ ಹಿಂದೆಯೇ ಜನರ ಹೋರಾಟದ ದೊಡ್ಡ ಕಥೆಯೇ ಇದೆ. ನಿರ್ವಹಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ಶಿಥಿಲಗೊಂಡಿರುವ ಅರಮನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು 1999ರಲ್ಲಿ ಪುಣೆಯ ನಾಗರಿಕರು ಅಮರಣ ಉಪವಾಸವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಹೋರಾಟದ ನಂತರ ಕಟ್ಟಡ ತಕ್ಕ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ನಯನ ಮನೋಹರವಾಗಿರುವ ಅರಮನೆಯೊಳಗಡೆ ವಿವಿಧ ಹಾಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿ ದಂಪತಿ ನಿತ್ಯವೂ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪೇರಿಸಿಡಲಾಗಿದೆ. ತೀವ್ರ ಉಬ್ಬಸವನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಲು ಕಸ್ತೂರ ಬಾ ತಮ್ಮ ಎದೆಗೊತ್ತಿಕೊಂಡು ಮಲಗುತ್ತಿದ್ದ ಮೇಜೂ ಇದೆ. ಚರಿತ್ರೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಅದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನೋವಾಗದೆ ಇರದು.

ಕಲಬುರಗಿಯವರಾದ ಹೆಸರಾಂತ ಕಲಾವಿದ ದಿವಂಗತ ಎಸ್.ಎಂ. ಪಂಡಿತರು, ಗಾಂಧಿಯ ತೊಡೆ ಮೇಲೆ ತಲೆಯಿಟ್ಟು ಮಲಗಿರುವಾಗ ಕಸ್ತೂರ ಬಾ ಅವರ ಪ್ರಾಣಪಕ್ಷಿ ಹಾರಿಹೋದಾಗಿನ ಕ್ಷಣದ ತೈಲಚಿತ್ರವು ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತೇವ ಮಾಡದಿರದು. ಅರಮನೆಯ ವಿಶಾಲ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಾನವನ, ಗ್ರಂಥಾಲಯ, ಖಾದಿ ಮಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಗುಡಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರವಿದೆ. ಹಸಿರಿನ ಪ್ರಶಾಂತತೆಯಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿ, ಕಸ್ತೂರ ಬಾ ಹಾಗೂ ಮಹದೇವ ದೇಸಾಯಿ ಅವರು ಚಿತಾಭಸ್ಮದ ಸ್ಮಾರಕಗಳಿವೆ.

ಕೃಪೆ : ಪ್ರಜಾವಾಣಿ

ಗಾಂಧೀಜಿ ಕಸ್ತೂರಬಾ – ಸಂವಾದ

– ಪ್ರೊ.ಎನ್ ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿ

ಗಾಂಧೀಜಿ ಕಸ್ತೂರ ಬಾ ಅವರದು ಅನುರೂಪ ದಾಂಪತ್ಯ. ಗಾಂಧೀಜಿ ಎಷ್ಟು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನವರಾಗಿದ್ದರೂ ಬಾ ಜೊತೆ ಆಗಾಗ ಸರಸ ಸಂಭಾಷಣೆ ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರ ಒಂದು ತುಣುಕು..

"ನಿನಗೆ ತಿಳಿಯಿತೆ?"

ಬಾ: ಏನು?

ಗಾಂಧೀಜಿ: (ನಗುತ್ತಾ)– "ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನೀನು ನನ್ನ ಧರ್ಮಪತ್ನಿ ಆಗಿದ್ದೆ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲ."

ಬಾ: (ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ) "ಇದೆಂತಹ ಮಾತು? ನೀವು ಯಾವಾಗಲೂ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುತ್ತೀರಿ!"

ಗಾಂಧೀಜಿ: (ಹಾಸ್ಯದೊಡನೆ) "ನಾನೇನೂ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲಿಲ್ಲ–ಜನರಲಿ ಸ್ಮಟ್ಸ್ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮದುವೆ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ ಅದು ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರ. ಆದುದರಿಂದ ನೀನು ನನ್ನ ಉಪ ಪತ್ನಿ. ಹೆಂಡತಿ ಅಲ್ಲ."

ಕಸ್ತೂರಬಾ: (**ಕೋಪದಿಂದ**) "ಅವನು ಮೂರ್ಖನ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಇಂತಹ ವಿಚಾರ ಅವನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹೇಗಾದರೂ ಬಂದಿತು?"

ಗಾಂಧೀಜಿ: "ಈಗ ನೀವು ಹೆಂಗಸರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ?"

ಬಾ : "ನಾವೇನು ಮಾಡಬಲ್ಲೆವು?"

ಗಾಂಧೀಜಿ: (ಇದನ್ನೇ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು) "ನೀನು ನನ್ನ ಉಪಪತ್ನಿ ಎಂದು ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯಾಗಿರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನ ಮಾನವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಮ್ಮ ಹಾಗೆಯೇ ಸರಕಾರವನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕು."

ಬಾ: (ಸಂದೇಹದಿಂದ) "ನಮ್ಮನ್ನು ಜೈಲಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ?"

ಗಾಂಧೀಜಿ: (ಗುರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಏಟುಕೊಟ್ಟರು) "ನಿನ್ನ ಆತ್ಮಗೌರವ ಮತ್ತು ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಲು ಸಿದ್ಧಳಾಗು!"

ಬಾ: (ಉದ್ಗರಿಸಿದರು) "ಹೆಂಗಸರೂ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಬಹುದೆ?"

ಗಾಂಧೀಜಿ: (ವಿವರಿಸಿದರು) "ಏಕಾಗಬಾರದು? ಗಂಡಸರು ಜೀವನದ ಯಾವ ಕಠಿಣವಾದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದನ್ನು ಹೆಂಗಸರೂ ಏಕೆ ಅನುಭವಿಸಬಾರದು?"

ಸೀತೆ, ತಾರಾಮಣಿ ದಮಯಂತಿಯರು ರಾಮ, ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ, ನಳರನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಲಿಲ್ಲವೇ? ಹೀಗೆಯೇ ವಾದ ವಿವಾದ ಬೆಳೆಯಿತು.

ಬಾ: "ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣುಗಳ ಆಹಾರ ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ?"

ಗಾಂಧೀಜಿ: "ಅವರು ಕೊಡುವವರೆಗೆ ಉಪವಾಸ ಮಾಡು."

ಬಾ: (ನಗುತ್ತಾ) "ನೀವು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಡೆದರೆ, ನಾನು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಯುವುದು ನಿಶ್ಚಯ."

ಗಾಂಧೀಜಿ: (ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಾ ನಕ್ಕರು) "ಅದು ನನಗೂ ಇಷ್ಟವೆ! ನೀನು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ತರೆ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು 'ಜಗದಂಬಾ' ಎಂದು ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ!"

ಬಾ: "ಹಾಗಾದರೆ ನಾನು ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಲು ಸಿದ್ಧ!"

ಗಾಂಧೀಜಿಗೆ ಆನಂದವಾಯಿತು. "ಬಾನ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣ ಏನೆಂದರೆ ನನ್ನ ದೃಢ ನಂಬಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಕೆ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಗಟ್ಟಿಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ!" ಬಾನ ಜೊತೆಗೆ ಫೀನಿಕ್ಸ್ ಆಶ್ರಮದ ಇತರ ಹೆಂಗಸರೂ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಸೇರಿದರು. ಜೈಲಿಗೆ ಹೋದರು.

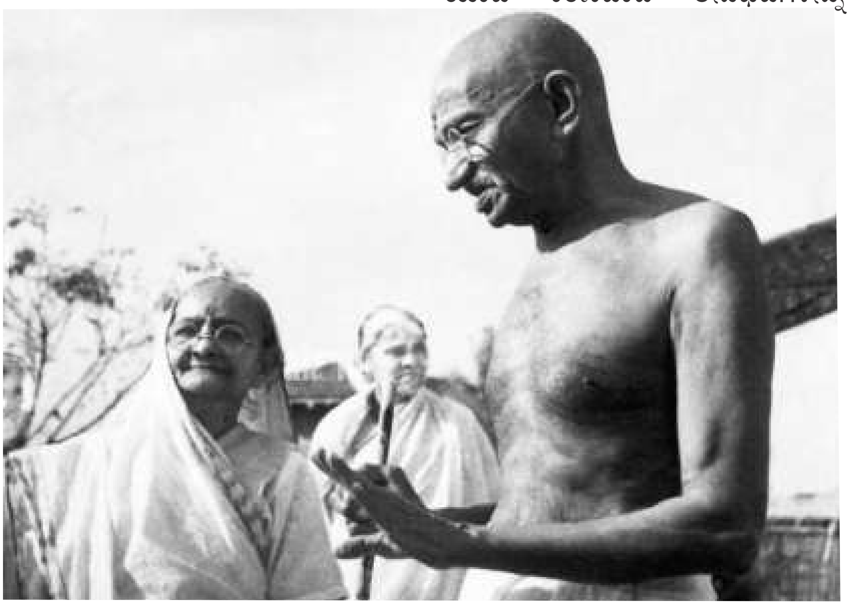

ಆಧಾರ: Making of the Mahatma

ನಂದಿ ವಾಹಿನಿ ಯೂಟ್ಯೂಬ್ ಚಾನೆಲ್ ಸ್ಟುಡಿಯೋಗೆ ಆಗಮಿಸಿದ ಗಣ್ಯಮಾನ್ಯರು

ಅಮರ ಬಾಪು ಚಿಂತನ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರಾದ

ಜೀರಿಗೆ ಲೋಕೇಶ್ ರವರ ಸಾರಥ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬರುತ್ತಿರುವ

ನಂದಿ ವಾಹಿನಿ ಯೂಟ್ಯೂಬ್ ಚಾನಲ್

ಸದಭಿರುಚಿಯ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಸರು!

Nandi Vahini Youtube Channel

ಲೋಕಾರ್ಪಣೆ
17 ಜನವರಿ
2025

3,00,000
Views

4500
subscribers

15,000+
watch hours

Subscribe

Scan QR Code

nandivahini1@gmail.com
www.nandivahini.com
www.facebook.com/Nandi Vahini
www.instagram.com/nandivahini
X.com/@NandiVahini

ನಮ್ಮ ತಂಡ

ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ

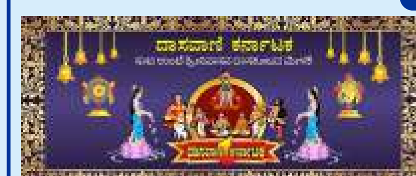

ಪ್ರಚಾರ ಮುದ್ರಣ ಬರವಣಿಗೆ ಮೀಡಿಯಾ ಹೌಸ್ ಪ್ರಕಾಶನ 97393 69621

ನಂದಿ ವಾಹಿನಿ ಮನರಂಜನೆಯ ಮನೆ NANDI VAHINI PRODUCTION HOUSE

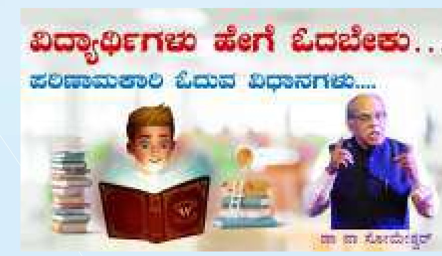

No.88, Jeerige Building,11th Cross, Sampige Road, Malleshwaram, Bangalore-560003, Mob: 94480 42653 | 90190 87050

ನಂದಿ ವಾಹಿನಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸಿದ ಖ್ಯಾತ ಕಲಾವಿದರು

ಕಾಂಗ್ರಯೆನ್ಸ್ ಆಫ್ ಗಾಂಧೀಸ್ ಫಿಲೋಸೋಫಿ & ಲೀಡರ್ಷಿಪ್ ಇನ್ ಕಂಟೆಂಪೋರರಿ ಇಂಡಿಯಾ ಪುಸ್ತಕ ಬಿಡುಗಡೆ

ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಎಂ.ಎಸ್. ರಾಮಯ್ಯ ಫೌಂಡೇಶನ್ ವತಿಯಿಂದ ಡಾ. ಎಂ. ಆರ್. ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮ್ ರವರ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪ್ರಬಂಧ 'ಕಾಂಗ್ರಯೆನ್ಸ್ ಆಫ್ ಗಾಂಧೀಸ್ ಫಿಲೋಸೋಫಿ & ಲೀಡರ್ಷಿಪ್ ಇನ್ ಕಂಟೆಂಪೋರರಿ ಇಂಡಿಯಾ' ಕೃತಿಯು ಭಾರತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸತೀಶ ಧವನ್ ಆಡಿಟೋರಿಯಂನಲ್ಲಿ ಲೋಕಾರ್ಪಣೆಗೊಂಡಿತು.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನು ವಿವಿಯ ಕುಲಪತಿ ಡಾ.ಸಿ. ಬಸವರಾಜು, ಗೋಕುಲ ಎಜುಕೇಶನ್ ಫೌಂಡೇಶನ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಡಾ.ಎಂ.ಆರ್. ಸೀತಾರಾಮ್, ಬೆಂಗಳೂರು ವಿವಿಯ ಕುಲಪತಿ ಡಾ. ಎಂ. ಜಯಕರ ಶೆಟ್ಟಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಗಾಂಧಿ ಸ್ಮಾರಕ ನಿಧಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಡಾ. ವೂಡೆ ಪಿ. ಕೃಷ್ಣ ಹಾಗು ಪ್ರಕಾಶಕರಾದ ಪೀಯರ್ಸನ್ ಇಂಡಿಯಾದ ವಿನಯ್ ಕೆ. ಸ್ವಾಮಿ ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು.

ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಜೀವನವನ್ನು ಚರಿತ್ರೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಣಿಸುವುದು ಈ ಕೃತಿಯ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ. ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿಯಾದರೂ ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಇಲ್ಲಿ ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಅದರ ರೂಪುರೇಖೆಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ವಿವರಗಳೂ ಕೂಡ ಈಗಾಗಲೆ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿದೆ. ಅವರ ಜೀವನಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಭರತ ಖಂಡಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಜಗಜ್ಜೀವನ ರಂಗಭಿತ್ತಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಸಮೀಕ್ಷಿಸುವುದೇ ನಮ್ಮ ಪ್ರಕೃತ ಸಂಕಲ್ಪ.

ಗಾಂಧಿಯವರ ಜೀವನವನ್ನು ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವಲೋಕಿಸಿದರೆ ದೇಶಭಕ್ತಿ, ಸಮಾಜಸೇವೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಪಾದನೆ. ಹರಿಜನೋದ್ಧಾರ, ಸ್ವದೇಶಿ, ಖಾದಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ರಾಜಕೀಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಭೂಮಿಕೆಗಳಿಗೆ ತುರೀಯವಾದ ಶಾಶ್ವತ ತತ್ತ್ವವೊಂದು ಬೋಧೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ತತ್ತ್ವವೆ ಪೂರ್ಣ ಮನುಷ್ಯತ್ವದ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದೂ ಎಂದು ಕೃತಿಕಾರರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪದ್ಮಾವತಿ ಕೆ.ವಿ ಅವರಿಗೆ 'ಡಾ.ಎಪಿಜೆ ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂ ಎಕ್ಸಲೆನ್ಸಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ'

ಅಮೆರಿಕನ್ ವಿಸ್ಡಂ ಪೀಸ್ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿ, ಏಷ್ಯಾ ಇಂಟರ್ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕಲ್ಚರಲ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ತಮಿಳುನಾಡು ಹೊಸೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರದಾನ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕಾಡುಗೋಡಿಯ ಜನನಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಶಾಲೆಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಆಡಳಿತ ಅಧಿಕಾರಿ ಪದ್ಮಾವತಿ ಕೆ ವಿ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ 'ಡಾ. ಎಪಿಜೆ ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂ ಎಕ್ಸಲೆನ್ಸಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ' ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಯಿತು. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ಪದ್ಮಾವತಿ ಕೆ.ವಿ.ಯವರು ಕಳೆದ ಒಂದುವರೆ ದಶಕದಿಂದ ಅನನ್ಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿಯಲ್ಲಿ ಎಂಟನೇ ರಾಂಕ್ ವಿಜೇತೆಯಾಗಿ, ಇತಿಹಾಸ ಎಂ ಎ, ಬಿ ಎಡ್ ಪೂರೈಸಿ ಹಲವಾರು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತ ಕ್ಷಿಪಣಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವಿಜ್ಞಾನಿ, ಈ ದೇಶ ಕಂಡ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭಾರತ ರತ್ನ ಡಾ. ಎಪಿಜೆ ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂ ರವರ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥ ನೀಡುವ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಿದಕ್ಕೆ ವಿವಿಯ ಆಯ್ಕೆ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದ ಮತ್ತು ಇನ್ನಷ್ಟು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸ್ಫೂರ್ತಿ ನೀಡಿದೆ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಡಾ. ತಮಿಳ್ ಸೆಲ್ವಿ ಅವರಿಗೆ 'ಪ್ರೊ. ಮಲ್ಲೇಪುರಂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ' ಪ್ರದಾನ

ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಅನ್ನಪೂರ್ಣ ಪಬ್ಲಿಷಿಂಗ್ ಹೌಸ್ ಮತ್ತು ಕಲಬುರ್ಗಿಯ ಪ್ರೊ. ಮಲ್ಲೇಪುರಂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ನಗರದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಪರಿಷನ್ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಅನ್ನಪೂರ್ಣ ಪಬ್ಲಿಷಿಂಗ್ ಹೌಸ್ ಪ್ರಕಟಣೆ ದೇವುಡು ಹೇಳಿದ ಮಕ್ಕಳ ಕಥೆಗಳು (ಸಂ. ಪ್ರೊ. ಮಲ್ಲೇಪುರಂ ಜಿ. ವೆಂಕಟೇಶ್) ಐದು ಮಕ್ಕಳ ಕೃತಿಗಳ ಲೋಕಾರ್ಪಣೆಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಗಾಂಧಿ ಸ್ಮಾರಕ ನಿಧಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಡಾ. ವೂಡೆ ಪಿ. ಕೃಷ್ಣ ನೆರವೇರಿಸಿದರು. ಚೆನ್ನೈನ ಮದರಾಸು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕಿ ಡಾ ತಮಿಳ್ ಸೆಲ್ವಿ ಅವರಿಗೆ ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿ ಡಾ ಕುಂ. ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದರು. ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿವಿಯ ವಿಶ್ರಾಂತ ಕುಲಪತಿ ಪ್ರೊ ಮಲ್ಲೇಪುರಂ ಜಿ. ವೆಂಕಟೇಶ್, ಲೇಖಕಿ ಪ್ರತಿಭಾ ನಂದಕುಮಾರ್, ಸಾಹಿತಿ ಡಾ. ಕೆ.ಜಿ. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಪ್ಪ, ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಡಾ. ಹೆಚ್.ಟಿ. ಪೋತೆ, ಶ್ರೀಶೈಲ ನಾಗರಾಳ, ಪ್ರಕಾಶಕ ಬಿ.ಕೆ. ಸುರೇಶ ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು.

ಅರಿವಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ದಕ್ಕುವ ಗಾಂಧೀ

ಅವರವರ ಅರಿವಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಗಾಂಧೀ ದಕ್ಕುತ್ತಾರೆ. ಗಾಂಧೀಜಿಯುವರನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ಓದಿ. ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಅಪಾರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ – ಎಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ವೋದಯ ಮಂಡಲ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಡಾ. ಹೆಚ್.ಎಸ್.ಸುರೇಶ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕರೆ ನೀಡಿದರು.

ಅವರು ತುಮಕೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಗಾಂಧೀ ಭಾರತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸಮಾರೋಪ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಜಗತ್ತೇ ಶಾಂತಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀ ತತ್ವಗಳ ಔಚಿತ್ಯವನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತಿರುವ ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಯುವಜನರನ್ನು ಗಾಂಧೀ ವಿಚಾರಗಳಿಂದ ವಿಮುಖಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿರುವಂತೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿದರು. ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಕಲಾ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲೆ ಡಾ.ಜಿ.ದಾಕ್ಷಾಯಿಣಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಶೋಷಣೆ ಹಾಗೂ ಸಬಲೀಕರಣದ ಕುರಿತು ತಮ್ಮ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡರು. ಪರೀಕ್ಷಾಂಗ ವಿಭಾಗದ ಕುಲಸಚಿವ ಪ್ರೊ. ಕೆ. ಪ್ರಸನ್ನಕುಮಾರ್ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ನಮ್ಮ ಪರಂಪರಾನುಗತ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ನಡೆ ನುಡಿಗಳ ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಯಾನ್ವಿತಗೊಳಿಸಿ ತಮ್ಮ ಸರಳತೆಯಿಂದಲೇ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆ ಪಡೆದರು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ಪ್ರೊ. ಟಿ.ಎನ್.ಹರಿಪ್ರಸಾದ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಗಾಂಧೀ ಭಾರತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಮಿತಿ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿದರು.

ಗಾಂಧೀ ಶಾಂತಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದ ಗೌ.ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ನೂತನವಾಗಿ ನಿಯುಕ್ತಗೊಂಡಿರುವ ಶೇಷಾದ್ರಿಪುರಂ ಸಂಜೆ ಪದವಿ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲ ಡಾ. ನೋಟಕಾರ್ ಸತೀಶ್‌ರವರು ಗಾಂಧಿ ಶಾಂತಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದ ನಿಕಟಪೂರ್ವಾಧ್ಯಕ್ಷರು, ಅಮರ ಬಾಪು ಚಿಂತನ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮತ್ತು ನಂದಿ ವಾಹಿನಿ ಯೊಟ್ಯೂಬ್ ಚಾನೆಲ್‌ನ ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕ ಜೀರಿಗೆ ಲೋಕೇಶ್ ಅವರನ್ನು ಸೌಹಾರ್ದಯುತವಾಗಿ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದ ಮಾಜಿ ಗೌ.ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಡಾ. ಸತ್ಯಮಂಗಲ ಮಹಾದೇವ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಸಂತೋಷ್ ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು.

ಎಲ್.ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೊ. ಎಂ. ಕರೀಮುದ್ದೀನ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

ಗಾಂಧೀ ಚಿಂತಕರೂ, ಶಿಕ್ಷಣವೇತ್ತರೂ ಆಗಿರುವ ಎಲ್.ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ತೊಂಡೋಟಿ ಅವರು ಮಂಡ್ಯದ ಗಾಂಧೀ ಭವನ ನೀಡಲಿರುವ ಈ ಸಾಲಿನ ಪ್ರೊ.ಎಂ.ಕರೀಮುದ್ದೀನ್ ಸ್ಮಾರಕ ಗಾಂಧೀ ಸೇವಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಭಾಜನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತಮ್ಮ 91ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಪಾದಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿರುವ ಎಲ್ಲೆನ್ ಅವರು ಕನಕಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹಾರೋಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರಾಗಿ ಆ ಶಾಲೆಗೆ ಗಾಂಧೀ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಚೌಕಟ್ಟು ಹಾಕಿದವರು. ವಿವಿಧ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ತುಮಕೂರು ಮತ್ತು ರಾಮನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಗಾಂಧೀ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದವರು. ಅವರು ರಚಿಸಿದ ಕಥನ ಕವನ 'ಗಾಂಧೀ ಗೋವಿನ ಕಥೆ' ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದ ಪುಸ್ತಿಕೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ ಶ್ರೀಯುತರಿಗೆ 2022ರ ಎ.ಆರ್. ನಾರಾಯಣ ಘಟ್ಟ – ಸರೋಜಮ್ಮ ಗಾಂಧೀ ಪುದುವಟ್ಟು ದತ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದೆ.

Take Shelter

Take shelter at Gandhi's feet,
Sing hymns of his virtues.

He gave up all that was Western,
And held the spinning wheel!
He gave up alcohol and liquor,
Now, you drink milk and buttermilk!

He gave up meat and fish,
Now, you eat roti with jaggery!
Leave aside witches and demons,
Now, you worship Lord Ram!

He gave up envy and enmity,
Now, you love and care for all!
Deceit and cheating he doesn't like,
On the path of truth he does strive!
... Mind, this is the last chance!!!

From the book, 'GANDHIJI'

Nehru and the

In his autobiography, Many Worlds (1965), K P S Menon, the distinguished Indian diplomat and civil servant, writes: "Nehru was the architect of India's foreign policy. We officials were but artisans. Yet, in working under him, we felt that we were more than artisans".

One is reminded of the story of the three masons. When asked what he was doing, one of them said, 'I am cutting stones.' Another said, 'I am earning my livelihood.' The third said, 'I am building a cathedral.' In Jawaharlal Nehru' days we in the Foreign Office had the feeling that we were building the cathedral of peace."

In his address to the US Congress in 1949, Nehru spelt out the aims of India's foreign policy as "the preservation of world peace and the enlargement of human freedom." His founding foreign policy vision for the country has seemed noble and wholesome ever since I encountered it in my high school classes. Its inherent faith in humanity and life-affirming stance stood out with greater poignancy when I paused to mull over his legacy on his 135th birth anniversary recently. The total takeover of realpolitik considerations in world affairs at present where countries with clout aren't showing the slightest idealism to halt the military violence in Ukraine and Palestine graphically contrasted with Nehruvian ideals.

Non-alignment, the phrase that commonly conveys Nehru's original idea that India and other formerly colonised countries, and indeed any country for that matter, should not take sides with either of the Cold War rivals but retain the freedom to decide on global matters independently, on a case-by-case basis, was not, in his words, "a negative and neutral policy" but "a positive and vital policy that flows from our struggle for freedom and from the teachings of Mahatma Gandhi." It cares that societies are not subjugated by foreign powers, that justice prevails, that disease and destitution are eliminated everywhere, that countries reduce armament expenditure.

World Order

- Chandan Gowda

Dimensions

There are other dimensions to Nehru's philosophy of world relations. Apart from the familiar notion of peace as the absence of war, his view of peace encompasses the abstinence of violence inside the self as well as in human relations at large. In the same address to the US Congress, he explained: "Throughout her long history she (India) has stood for peace, and every prayer that an Indian raises ends with an invocation to peace. It was out of this ancient and yet young India that Mahatma Gandhi arose and he taught us a technique of action that was peaceful; yet it was effective and yielded results that led us not only to freedom but to friendship with those with whom we were, till yesterday, in conflict." Nehru's espousal of of peaceful resistance (satyagraha) as a means of attaining as well as securing peace lifts foreign policy away from the narrow sense of strategic diplomacy between governments and imbues it with deep moral responsibility.

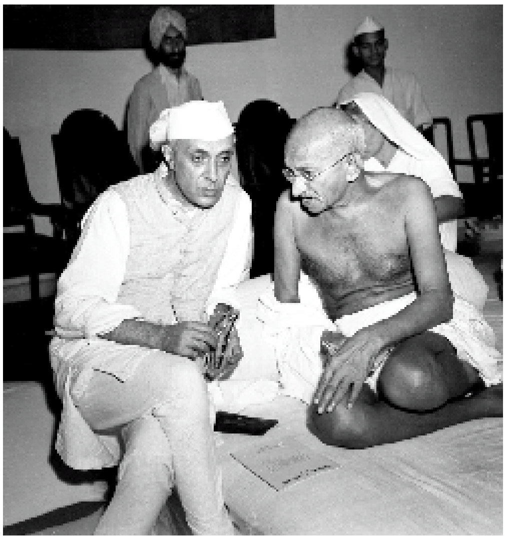

"a negative and neutral policy" but "a positive and vital policy that flows from our struggle for freedom and from the teachings of Mahatma Gandhi."

In Nehru's world, cooperation is the defining attitude between countries and aspirations for world dominance or regional one upmanship are wholly absent. A peaceful co-existence with a commitment to avoid military and other hostilities also help define norms of interaction between countries. Reposing trust and faith in humanity to redeem itself, his ideas, which shaped the ethos of Third World foreign policy, especially in the wake of the Bandung Conference in 1955, continue to have great ethical appeal. They are, without doubt, a major contribution to modern political thought. Exposing the various military and trading blocs in the present as so many selfish arrangements, they still hold out potential for achieving ethical clarity, for restoring sanity and hope, at home and abroad.

Courtesy: Deccan Herald

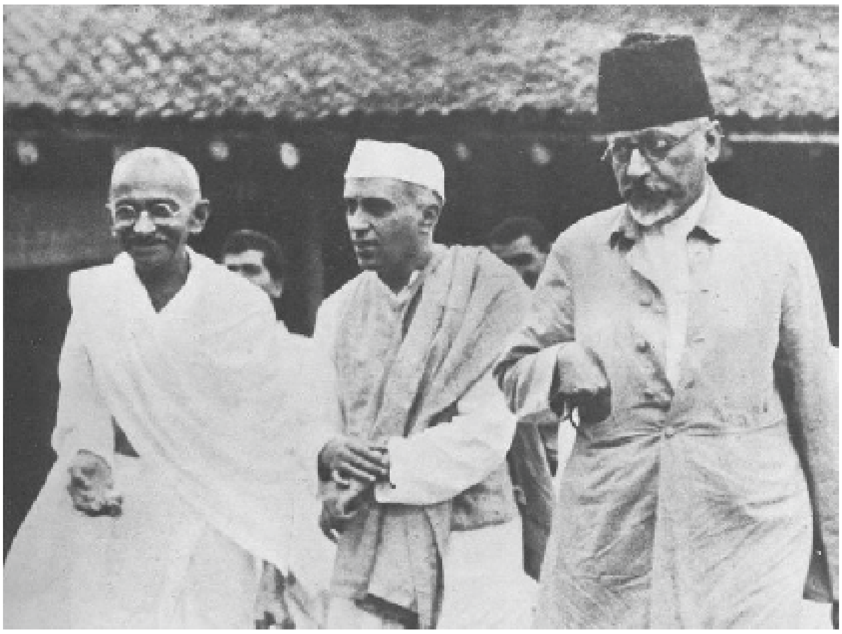

Apostle of Peace and Nonviolence

- Kumar Kalanand Mani

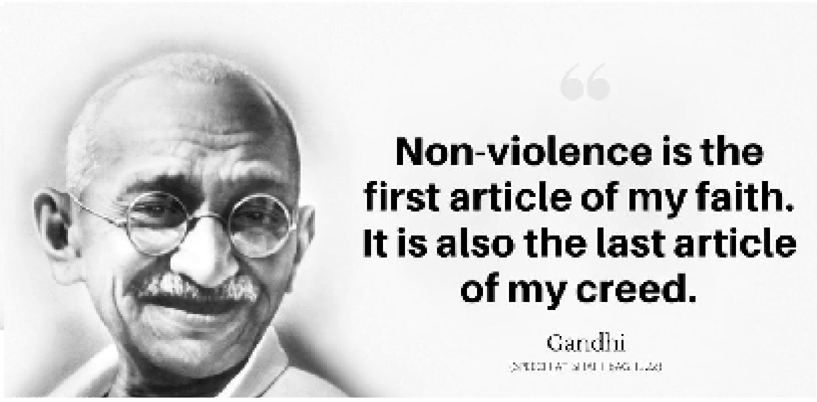

Gandhi non-violence and Satyagraha ideology not only directed the Indian freedom struggle, but also inspired many leaders and movements around the world-like Martin Luther King Jr.'s civil rights movement in America, Nelson Mandela's struggle in South Africa, and many other movements Those who were seeking justice in non-violent ways.

However, some other great men in entire human history have also been well known for their commitment to peace and non-violence: Gautam Buddha, Jesus Christ, Leo Tolstoy - Russian author and thinker, whose Christianity-based morality and non-violent thinking deeply affected Gandhi and other innumerable noble souls.

Political Struggles

Yet, in the context of political struggles and mass movements in the modern era, Mahatma Gandhi remains the most inspiring and prestigious symbol of peace and non-violence even today.

Mahatma Gandhi is widely recognized as the "Apostle of Peace and Nonviolence" in modern human history.His philosophy of Ahimsa (nonviolence) and Satyagraha (truth-force) inspired not only the Indian freedom struggle but also global leaders and movements-such as Martin Luther King Jr. in the American civil rights movement, Nelson Mandela in South Africa, and others advocating justice through nonviolent means.

Mahatma Gandhi is widely recognized as the "pioneer of peace and non-violence" in modern human history.

However, across the broader span of human history, other figures have also been revered for their commitment to peace and nonviolence:

Gautama Buddha - Preached compassion, inner peace, and nonviolence (Ahimsa) centuries before Gandhi.

Jesus Christ - Advocated love, forgiveness, and turning the other cheek in response to violence.

Leo Tolstoy - Russian writer and thinker whose Christian anarchism and pacifism deeply influenced Gandhi.

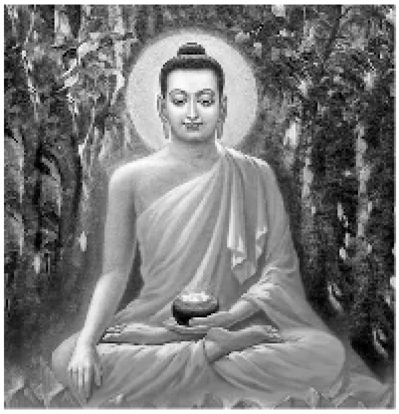

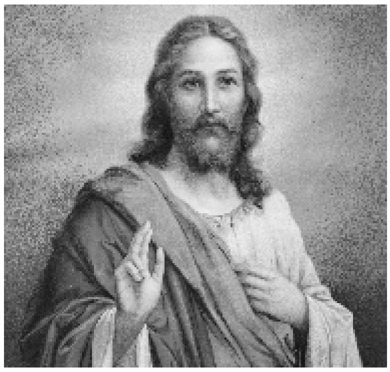

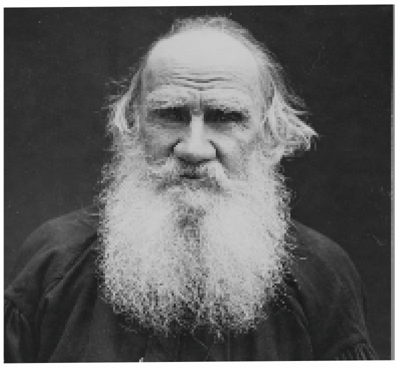

Still, in the context of political struggle and mass movements in the modern era, Mahatma Gandhi remains the most iconic apostle of peace and non-violence.

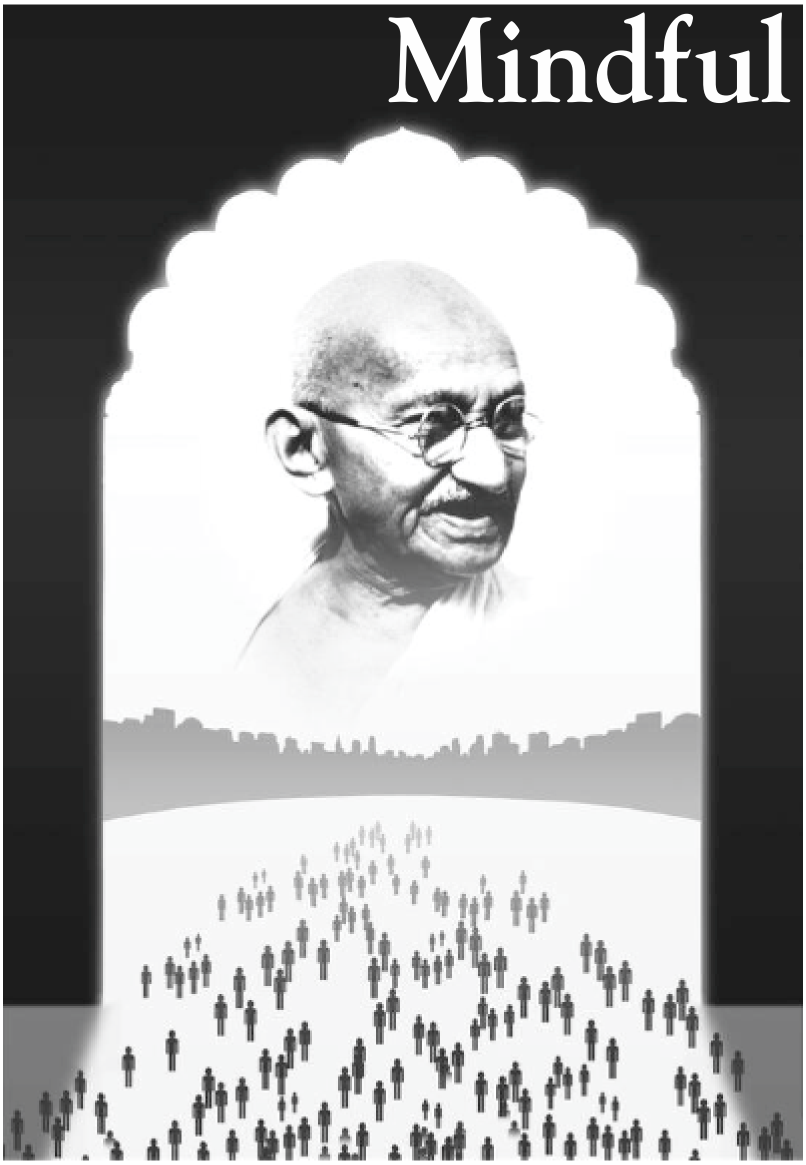

Mindful Message

In his very simple and yet profound words, Mahatma Gandhi inspired millions of Indians to wage a heroic struggle against colonial rule and succeeded in securing freedom that Indians cherish today. Armed with twin pillars of truth and non-violence, he also inspired many similar movements across the world.

- YSR Murthy

At one point of time, the British colonial enterprise gloated that the sun never set on the British Empire. A simple half-clad man in a dhoti galvanised people, shook that mighty empire, and contributed to the Independence of India.

American journalist Webb Miller was an eyewitness to the Dandi march. Commenting on the police violence on unarmed satyagrahis at Dharasana, he expressed disbelief about how they did not even raise their arms to fend off blows from steel-tipped lathis, despite being beaten to pulp. As one row of injured satyagrahis were removed by the volunteers, another row boldly took their position. Looking back, Gandhi was an extraordinary communicator who united millions of men and women and imbued them with a higher purpose.

Today, when we look around, we find serious challenges to international peace and security and even threats of the use of nuclear weapons. The world is yearning for peace and is waiting for an apostle of peace like Gandhi. Many decades ago, Mahatma Gandhi identified ‘Seven Sins’ which must be shunned: “wealth without work; pleasure without conscience; knowledge without character; commerce without morality; science without humanity; religion without sacrifice; and politics without principles." We find numerous examples of these sins in our midst today. Despite Gandhi sceptics and Gandhi-baiters, his message has an enduring relevance.

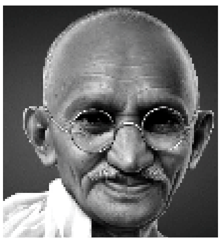

Gandhi said, “Peace will not come out of a clash of arms but out of justice lived and done...”

There are many important things to learn from his life and teachings. He held a high regard for service and tried to see God through the service of humanity. In his own profound words, Gandhi said, “The best way to find yourself is to lose yourself in the service of others." In a world wrecked by crude inequities, his message is very significant. Gandhi urged everyone to be the change they wanted to see in the world.

Today, we find many people are being discriminated based on gender, caste, race, religion, national or social origin, sexual orientation, disability, or any other status. Speaking about discrimination and the need to address it, Mahatma Gandhi said, “It has always been a mystery to me how men can feel themselves honoured by the humiliation of their fellow beings.”

As we proceed towards the goal of a Viksit Bharat by 2047, Gandhi’s enduring vision of wiping the tear from every eye will be significant. In fact, he gave a talisman for determining whether a particular action is right or wrong. He said that when you are overcome by any doubt in this regard, please recall the poorest and weakest person whom you may have seen and ask yourself if the step you contemplate is going to be of any use to him. A very powerful test indeed for our administrators, lawmakers, and the general public. There is a lot more we need to do to inculcate his ideas, practice them every day, and make our nation a prosperous one.

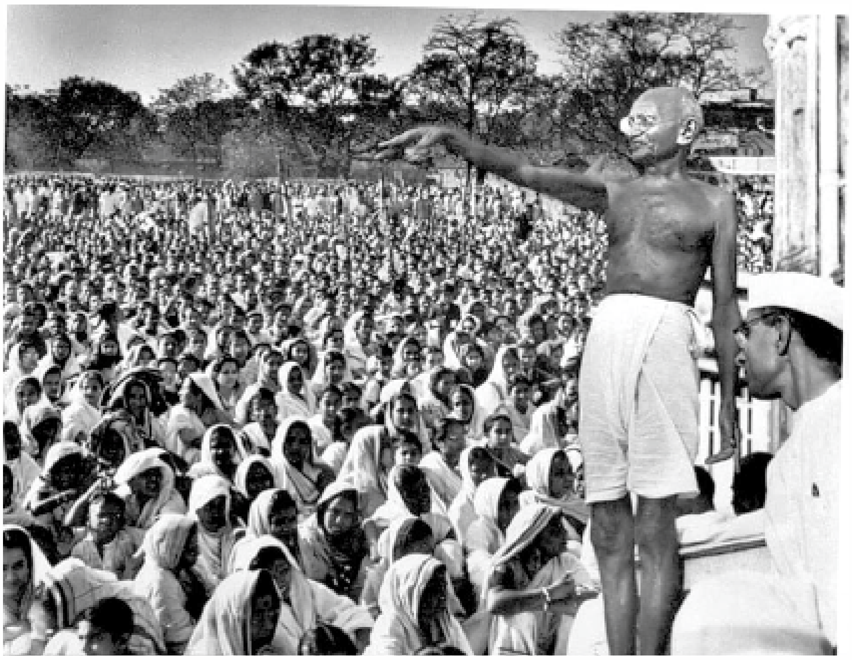

Courtesy: Deccan Herald

Gandhian Thoughts

This article is based on "Thinking of Gandhi Today" which was published in the Economic and Political weekly. It talks about the relevance of Gandhism in present times.

Gandhianism starts with the famous line – ' Simple living and high thinking' and its objective is to transform the individual and society. Therefore, in the turbulent times where the world is grappled with so many problems, it is imperative to strive to inculcate Gandhian philosophy in various facets of life and governance.

Major Gandhian Ideologies

Truth and Non-violence: They are the twin cardinal principles of Gandhian thoughts.

For Gandhiji, truth is the relative truth of truthfulness in word and deed, and the absolute truth - the ultimate reality. This ultimate truth is God (as God is also Truth) and morality - the moral laws and code - its basis.

Non-violence, far from meaning mere peacefulness or the absence of overt violence, is understood by Mahatma Gandhi to denote active love - the pole opposite of violence, in every sense.

Satyagraha: Gandhiji called his overall method of nonviolent action Satyagraha. It means the exercise of the purest soul-force against all injustice, oppression and exploitation.

It is a method of securing rights by personal suffering and not inflicting injury on others.

Sarvodaya: Sarvodaya is a term meaning 'Universal Uplift' or 'Progress of All'. The term was first coined by Gandhiji as the title of his translation of John Ruskin's tract on political economy, "Unto This Last".

Swaraj: Although the swaraj means self-rule, Gandhiji gave it the content of an integral revolution that encompasses all spheres of life.

For Gandhiji, swaraj of people meant the sum total of the swaraj (self-rule) of individuals

and so he clarified that for him swaraj meant freedom for the meanest of his countrymen. And in its fullest sense, swaraj is much more than freedom from all restraints, it is self-rule, self-restraint and could be equated with moksha or salvation.

Swadeshi: The word swadeshi derives from Sanskrit and is a conjunction of two Sanskrit words. ‘Swa’ means self or own and ‘desh’ means country. So swadesh means one's own country. Swadeshi, the adjectival form, means of one’s own country, but can be loosely translated in most contexts as self-sufficiency.

Swadeshi is the focus on acting within and from one's own community, both politically and economically.

It is the interdependence of community and self-sufficiency.

Secularism: Gandhianism was tolerant towards all religions and the world today needs more and more religiously and faith wise tolerant people in societies where violence is committed in the name of religion. Tolerance in the society will help in neutralizing the ethnocentric bias in the globe that is taking place day by day on the basis of religion, caste, ethnicity and region etc.

Creation of Casteless Society: Gandhiji was against the caste system and coined the term Harijan to pay respect to the lower caste people. As the Caste system is still prevalent in the Indian society, the Gandhian philosophy is useful to create a casteless society where everyone is treated equally irrespective of their caste.

Gandhian Socialism: Gandhian view of socialism is not political but more social in its approach, as Gandhiji thought of a society with no poverty, no hunger, no unemployment and education and health for all.

Cleanliness: Gandhiji laid great emphasis upon cleanliness or Swacchta, as he used to say- ‘Swacchta Hin Seva’. The recent Swacchta Bharat Abhiyaan, the biggest cleanliness drive of India, is to fulfill the dream of Bapu by making India clean. Along with clean roads, toilets for a clean India we require a corruption free society with greater levels of transparency and accountability too.

Sustainable Environment: Gandhiji held that “Earth has enough for Human needs, But not for Human greed’s”.

Gandhiji’s political contributions offered us Independence but his ideologies enlightened India as well as the world even today after so many years. Every individual, thus, should follow the key Gandhian ideologies in their day to day life for a happy, prosperous, healthy, harmonious and sustainable future.

Courtesy: Economic & Political weekly

Boycott of foreign goods

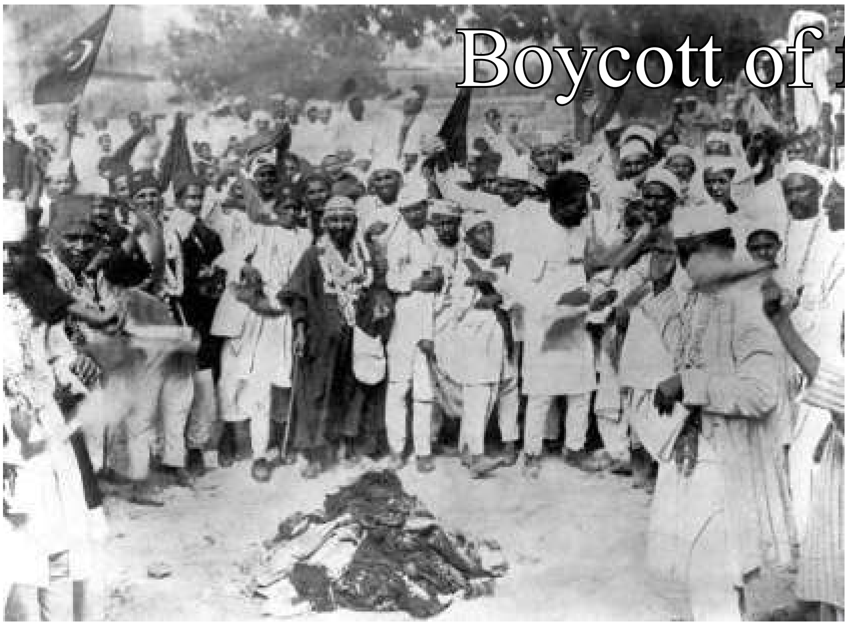

As a part of the Indian struggle for Independence, Gandhi started a movement for economic regeneration and economic self-reliance. He called it the Swadeshi movement. The movement not only included the indigenous manufacture of essential goods, but also the boycott of foreign goods. It was widely believed that the country-wide campaign for the boycott of foreign textiles had an adverse effect on the British textile industry which was centred in Lancashire. It was also believed that the Indian boycott of textiles from Lancashire contributed to unemployment and consequent suffering for the textile workers of Lancashire.

Gandhi was aware of the resentment and anger and anti-Indian feelings that were spreading in Lancashire. He wanted the workers of Lancashire to know that his movement was not aimed at them, but was only aimed at protecting the identical rights and interests of the Indian workers. He therefore availed himself of an early opportunity to visit Lancashire on September 22. He wanted to meet the people who were hit hard by the boycott movement. "I am pained", he said, "at the unemployment here. But here is no starvation or semi-starvation. In India we have both. If you went to the villagers, you would find utter despair in the eyes of the villagers; you would find half-starved skeletons, living corpses.

If India could revive them by putting life and food into them in the shape of work, Indian would help the world. Today India is a curse. You have three million unemployed but we have three hundred million unemployed for half the year. Your average unemployment dole is seventy shillings. Our average income is only seven shillings and six pence a month. Even in your misery, you are comparatively happy. I do not grudge that happiness. I wish well to you all, but do not think of prospering on the tombs of the poor millions of India. I do not want for India an isolated life at all, but I do not want to depend on any country for my food and clothing. Whilst we may devise means for tiding over the present crisis, you should cherish no hope of reviving the old Lancashire trade. Do not attribute your misery to India. Think of the world forces that are powerfully working against you. See things in the dry light of reason."

He stayed for two days in Lancashire and argued the Congress case with the working people. "Do you wish to prosper by stealing their morsel of bread from the mouth of the Indian spinner and weaver, and their hungry children?" he asked the Lancashire mill operatives. Their curiosity was aroused, and they asked questions about the agricultural conditions in India and why the standard of living was so poor, and so on. "We understand each other now," they said. "It is a privilege to have seen Mr. Gandhi, a mighty force thrown up by the awakening East."

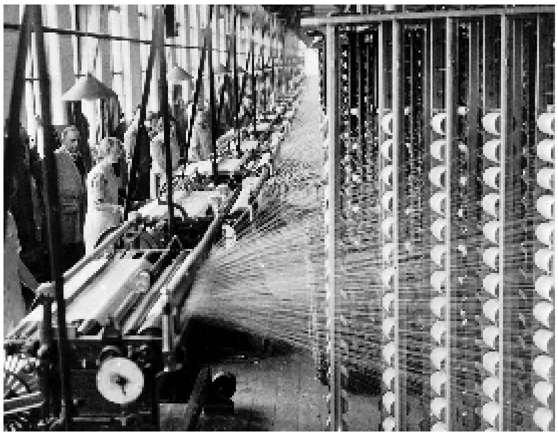

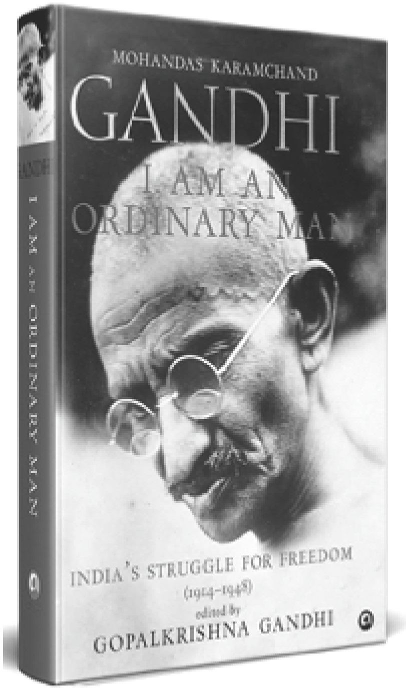

I Am an Ordinary Man:
India's Struggle for Freedom (1914–1948)

By: Gopalkrishna Gandhi (Editor)
Pages:456 pages (Hardcover)
Published By: Aleph Book Company / Rupa Publications

A valuable addition to Gandhi's books, these books give the struggle of his early years in South Africa and later freedom Movement.

This book completes Mohandas K. Gandhi's story that began in Restless as Mercury: My Life as a Young Man. That work contained the story of Gandhi's life in his words from the time of his childhood until 1914 when, after the satyagraha launched by him in South Africa for redressing wrongs suffered there by the Indian community had ended in a measure of success, he returned to India.

In this volume, we follow Gandhi's story from the time he returned to India-his hopes, challenges, jail stints, fasts, relationship with his family, and more-completing his narrative in his own words right up to the last day of his life.

The account is divided into four sections: in Book 1 (1914–18), Gandhi launches his first satyagraha in India with the indigo growers of Bihar followed by the industrial satyagraha with mill workers in Ahmedabad.

Book 2 (1920–29) sees the launch of the non-cooperation movement and the adoption of ahimsa as an article of faith higher than all other beliefs, practices, and commitments. The protests against the Simon Commission lead to lathi charges, following which Lala Lajpat Rai dies, galvanizing the movement for swaraj.

In Book 3 (1930–39), with complete independence having been set as the struggle's goal, Gandhi is once again at India's political helm. He leads about eighty satyagrahis from the Sabarmati Ashram to a coastal site in the village of Dandi, 241 miles away, to protest against the salt tax and the Salt Act as emblems of British exploitation. The historical Poona Pact is signed, in which Gandhi's proposal for reserved seats within a common electorate is accepted by Ambedkar. Gandhi starts the English journal Harijan, with Gujarati and Hindi versions.

In Book 4 (1940–48), we see civil disobedience revived. The debate with Jinnah on his demand for Pakistan intensifies.Kasturba, Gandhi's lifelong companion, dies, leaving him bereft. I Am an Ordinary Man (this is how Gandhi described himself at a Congress meeting in Madras on 30 January 1946) is the extraordinary account of Gandhi's life in his own words.

Restless as Mercury

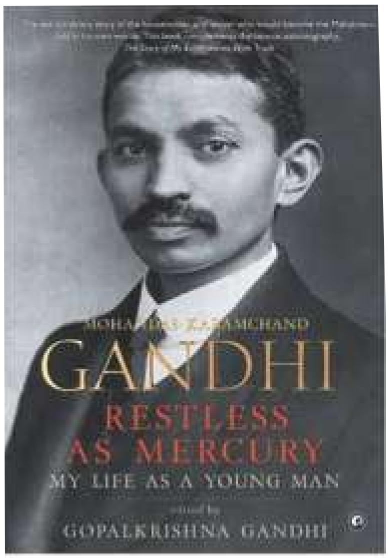

"Outside the walls (of Porbandar), the sea was almost within stone's throw." For the boy who was born in a seaside town in Gujarat, travel would be in his destiny. Restless as Mercury is the story of the first 45 years of Mohandas Karamchand Gandhi's life, from his childhood in Porbandar and education in London to his early career and growth as an activist, organiser and leader of a mass movement in South Africa. For anyone else, this itself would be the measure of a full and meaningful life. For Gandhi, who was sui generis, these were his formative years. The special thing about the book is that it is in Gandhi's own words.

“Eternal Peace on the Path of Truth”

- Mahatma Gandhi

Amara Baapu Chintana Kannada / English Bi-monthly.
RNI Regd.No.KARBIL/2013/48372. Posted at Bangalore PSO, BG-560026. Periodically

ಜ್ಞಾನ ಬೆಳೆಯಲಿ 28 ನೇ ವರ್ಷದ ಮುನ್ನಡೆಯಲ್ಲಿ.... ಅಜ್ಞಾನ ಅಳಿಯಲಿ

ಅಡ್ವೈಸರ್

ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಾದ ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ

ಸಂಪಾದಕರು
ಸಿ.ಬಸವರಾಜು
1455 'ಚಂದ್ರಗಿರಿ' ಡಾ.ರಾಜ್ ಕುಮಾರ್ ಬಡಾವಣೆ, ಮಂಡ್ಯ-571 402, ಮೊ.97397 43237, 7892688770
adviserkannadamonthly@gmail.com

ಅಡ್ವೈಸರ್ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಜಾಹಿರಾತಿನ ಮಾಹಿತಿ

ಜಾಹೀರಾತಿನ ವಿವರ

ಪತ್ರಿಕೆಯ ಹಿಂಬದಿ ಪೂರ್ಣಪುಟ ವರ್ಣದಲ್ಲಿ	ರೂ.25,000/-
ರಕ್ಷಾ ಒಳ ಪೂರ್ಣ ಪುಟ ವರ್ಣದಲ್ಲಿ	ರೂ.20,000/-
ಒಳ ಪೂರ್ಣ ಪುಟ ವರ್ಣದಲ್ಲಿ	ರೂ.15,000/-
ಒಳ ಪೂರ್ಣ ಪುಟ ಕಪ್ಪು ಬಿಳಿಪು	ರೂ.10,000/-
ಒಳ ಅರ್ಧ ಪುಟಗಳು	ರೂ. 5,000/
ಶುಭಾಶಯಗಳು	ರೂ. 3,000/-

ಕ್ಲಾಸಿಫೈಡ್ಸ್ ಜಾಹೀರಾತು

ಉದ್ಯೋಗ, ಶುಭಾಶಯಗಳು, ವಿದೇಶ ಪ್ರಯಾಣ. ವಿವಾಹ, ಹುಟ್ಟುಹಬ್ಬದ ಶುಭಾಶಯಗಳು ಮನೆ-ಸೈಟ್ ಮಾರಾಟ, ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಜಾಹೀರಾತುಗಳನ್ನು (9x9 ಅಳತೆಯ ಜಾಗಕ್ಕೆ 1,000 ರೂ.) ನೀಡಬಹುದು ಆಸಕ್ತಿವುಳ್ಳವರು ಈ ರೀತಿ ಜಾಹೀರಾತು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಪತ್ರಿಕೆ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸಹಕರಿಸುವಂತೆ ಮನವಿ.

ಡಿ.ಡಿ /ಚೆಕ್ ADVISER ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿರಲಿ

INDIAN BANK, MANDYA.
A/C No. 526332144
IFSC CODE : IDIB000M014
MICR CODE : 571019005

ಜಾಹಿರಾತಿನ ಬಾಬ್ತನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಖಾತೆಗೆ ಜಮಾ ಮಾಡಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುವಂತೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

Google Pay PhonePe **7892688670**

Printed & Published by : JEERIGE LOKESH, Printed at Screen Impressions,
No. 88, 1st floor, Jeerige building, 11th cross, Malleswaram, Bangalore - 560 003
Published at Gandhi Bhavana, Kumara Park East, Bangalore-560001, Editor : JEERIGE LOKESH.